

Hoogheemraadschap van
Delfland

Historische bronnenpublicaties Delfland - rechtsbronnen

Wordt voortgezet en periodiek op het internet geplaatst

Transcriptie van RECHTSGEDINGENBOEK 1529 – 1539

gedeelte 21 nov. 1529 – 31 januari 1533
Oud Archief Delfland, inv.nr. 1622

versie 1 oktober 2014

=====

DINGTALEN- OF PRESENTATIEBOEK

1529 – 1539

civile saecken

**Regyster ende presentaciebouck van den rechtdagen
gehouden bij den dijckgrave ende hoge hiemraden van Delflant
beginnende den XXI^{en} dach van novembris anno XV^c negen ende twintich
ende eyndende den IX^{en} maii XV^c XXXIX**

**de annis XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIIII, XXXV,
XXXVI, XXXVII, XXXVIII ende XXXIX**

**gehouden bij Vranck van der Houve
als secretarys van 't selve hiemraetscip
≈**

De Houven

1[1]

**Gedinge gehouden bij mr. Jan van Utrecht, als dijckgrave, Johan de Heuyter, Vranck
van der Meer, Jacob van der Wiele ende Cornelis van der Hooge, hiemraden van
Delflant,
binnen der stede van Delff ten huuse van Jan Dammasz. in 'Den Eenhoren'
den XXII^{en} dach van november anno XV^c negen ende twintich**

[folio 1]

gegrosseert ende duerslagen 2[2]

Condemnacie van een hoffsart

Claes Vranckenz., ambochsbevaerder van de Zouteveen, die hadde doen dachverden Pieter Symonsz., hem eyschende XXV lb. IX s. IIII d.³ Hollants, die hij als ambochsbevaerder van de Zouteveen voers. bij slote van de rekeninghe sculdich gebleven was. Ende wilde hij daer yet tegens seggen, was hem daerup biedende 't wedde. De voern. Pieter Symonsz. was sustinerende de

1 Op het dekblad: 'Cornelis Corsz., als gemachticht van den boel van Mees Willemsz., contra Adriaen Anthonis Gelsz. ende Gerit Claesz. in twee diversche presentaciën'

2 Deze en vele hierna volgende alinea's zijn in dit deel om kennelijk slechts administratieve redenen gecancelleerd; in deze bronnenuitgave zijn deze doorhalingen niet verder vermeld

3 l=libra, s=schellingen, d=denarii

contrarie, ontkennende soe veel sculdich te weesen, mar was waer doen hij laest rekeninge dede niet meer sculdich en bleeff dan XI lb. IX s. IIII d. Hollants die hij seyde, alsoe hij ambochsbevaerder bleeff, naderhandt voer 't ambocht betaelt hadde. Ende was hem daerup biedende 't wederwedde, soedat pertijen geknocht hebben een hoffsart. Ende nadat de voers. pertijen de materye voldinct⁴ hebben, mitsgaders beleyt zekere getuygen ende geproduceert zekere muynimenten, is geweest mit vonnesse.

Alsoe Pieter Symonsz. bekende sculdich te weesen XI lb. IX s. IIII d. Hollants, wordt hij achtervolgende dien gecondempneert die te betaelen in handen van den voers. eyscher, mitsgaders rekeninge ende reliqua doende van den ontfang ende uuytgeven die hij gehadt heeft hem seggende ambochsbevaerder binnen XIIIII dagen naestcomende. Absolverende hem van den vorderen eysch bij den eyscher up hem genomen. Ende alsoe den eyscher te hoech ende breet den verweerer angesproken heeft, wordt gecondempneert tegens den dijckgrave in de hoffsart ende boeten van X Karolusguldens.

gegrosseert ende duerslagen

Condempnacie van een hoffsart

IJsbrant Gerytsz., schout van Rijswijck, die een hoffsart staende hadde tegens Dirck Gerytsz., als ambochsbevaerder van Rijswijck voers., ter cause van VII lb. VI s. III d. Hollants, die verteert waren bij hem ende de slickhiemraden aldaer, navolgende de nyeuwe kuere. Ende nadat de materie an beyden zijden in 't lange verhaelt was, hebben bij tuschenspreken van de voern. hiemraden de sake gesubmitteert an hemluyden, omme daarvan hoer uuytsprake te doen.

Soe hebben deselve hiemraden verclaert, dat den voern. verweerder als ambochsbevaerder van Rijswijck betaelen sal de voers. VII lb. VI s. III d. Hollant voer de verteerde costen ende dat zijluyden hem voertan reguleren sullen ende schouwen nade nyeuwe kuere. Ende [*folio 1 verso*] indien zij hem bij deselve kuere bevinden beswaert, sullen deselve huere bezwaernisse in geschrifte mogen stellen ende 't selve den hiemraden overleveren omme, dat gesien, voerts te ordonneeren als 't behoeren sal. Ende condempneeren de pertijen elcx in de helft van de hoffsart ende boeten van X Karolusguldens tegens den dijckgrave ende compenserende de costen an beyden zijden.

Maeslant

gegrosseert ende duerslagen

Condempnacie van een pantkeringe

Heynrick Symonsz. als gemachticht van de ingelande van de Dorppolremolen die hadde doen panden Jorys Jansz. Tymmerman t'Scipliede, voer drie Rinsche gulden die hij sculdich was in reste van XII Rinsche gulden, daertegens denselven Jorys Jansz. pantkeringe gedaen hadde, seggende dat hij betaelt hadde IX Rinsche gulden, ontkennende yet meer sculdich te weesen soedat pertijen de materye voldinct hebben ende versochten recht. Is geweest mit vonnesse alsoe die tot d'eyscher te rechte zijn pandinge gedaen heeft ende den verweerder mit onrechte zijn pantkeringe gedefendeert heeft. Wordt denselven verweerder gecondempneert den voers. eyscher te betaelen de voers. drie Rinsche guldens daer hij om gepant heeft mitte costen tot tauxacie van de hiemraden ende condempneren hem voert inde bote van X Karolusguldens teges den dijckgrave.

gegrosseert ende duerslagen

Condempnacie van XV Karolusguldens

Jorys Jansz. protesteerde om te mogen appelleren

Den dijckgrave van Delflant hadt doen dachverden Jorys Jansz. Tymmerman t'Scipliede, hem anseggende dat hij eenen Jorys Claesz., boode van 't voers. hiemraetscip in 't beschouwen van zeker houdt, daer hij toe versocht ende bij den voern. hiemraden geordonneert was om te besien ende meten, gemaect bij den voern. verweerder, qualicken ende oneerlicken toegesproken hadde hem ende de hiemraden geinjureert hadt mit moeraerde, voor den conclusie nemende gecondempneert te wesen in de boete van hondert Karolusguldens, oft anders als mijnen heeren bevinden souden ter materie dienende. Daerteges den verweerder de contrarie dede sustineren, conclusie nemende tot absolucie. Ende nadat de materie aen beyden zijden volent was, mitsgaders daerup gehoert de getuygen, is den voern. verweerder gecondempneert in XV Karolusguldens, te weten V voer den dijckgrave ende X ad pyas usus⁵ daer 't de hiemraden wijsen souden ende absolveren denselven verweerder van den vorderen eysch bij den dijckgrave up hen genomen.

gegrosseert ende duerslagen

4 Tot een einde brengen

4 Voor religieus gebruik

Condemnacie van een pantkeringe

Denselven dijckgrave was noch voert eyschende den voern. Joerys Jansz. Tymmerman, hem anseggende dat hij eenen Claes Vrancken. hadde doen panden, daertegens denselven Claes pantkeringe gedaen hadde ende dat hen uuyt craften van dien verschenen waren de boete van X Karolusguldens. Conclusie nemende mit zijnen pandinge voert te varen upten selven Claes oft te betaelen de boeten. Ende alsoe denselven Claes berygt was zijne pantkeringen te defendeeren ende den voern. Jorys zijn eysch niet en dede [*folio 2*] noch doen en wilde, werdt hij gecondempneert, als qualicken zijne pandinge gedaen, inde boete van X Karolusguldens ende den voern. Claes Vrancken. geabsolveert.

gegrosseert ende te bouck gestelt ende duerslagen

Eeuwout Claesz. als houder van een obligacie, verleden bij Jan van Dorp ende Florijs Gerytsz., die hadde doen roupen denselven Floijs Gerytsz., hen eyschende betalinge van de reste die ande voernoemde obligacie gebrack. Ende alsoe denselven Floijs Gerytsz. niet en compareerde noch yemant van zijnenwegen, is up hen gegeven deffault ende indien hij binnen staende vierschaer niet voert en comt ende verandert hen als 't recht is, wordt gecondempneert in den eysch van den eyscher, mitte costen van desen instruerende.

Maeslant

solvit I stuyver

Jorijs Jansz. Tymmerman, eyst Heynrick Symonsz. als gemachticht van de Dorppolremolen 't gundt dat hij verdient heeft van arbeytsloon an de voernoemde polre. Den verweerer seyt dat d'eyscher te vrouch up is ende behoert te vertoven tottet uuytgeset is. Ende was daerup biedende 't weder. Ende alsoe den eyscher an 't weder niet en wilde gaen, is verclaert dat hij toven sal totter uuytsettinge toe.

Maeslant

cedule hiervan gemaect ende Heynrick Symonsz. geleverd; Jorijs van gelijkken saeck gegeven acte. solvit I stuyver Jorijs Jansz. voers. heeft bekent gehadt te hebben zekere stalen die van een balck gesaecht waren, toebehoerende de voornoemde Dorppolre ende is uuyt craften vandien gecondempneert de boeten te betaelen Heynrick Symonsz. als haer gemachticht XXV stuyvers

gegrosseert ende te bouck gestelt

solvit I stuyver

Jacob Vredericxz. eyst Hillebrant Dircxz. van dat hij hem oevergelevert hadde voer XXXVIII stuyvers mit onrecht. Dat hij hem dat weder restitueeren sal dubbelt gelt mitte costen daerom gedaen. Ende alsoe Hillebrant niet en compareerde wordt hij gecondempneert in den eysch van den eyscher, navolgende de kuere ende boeten daerin begrepen.

solvit I stuyver

Jan Adriaensz. eyst d'ambochsbebaerders van Naeltwijck hoer andeel van XVI lb. VI s. van XL groten 't pont mitte rechtelicke costen bij hem als ambochsbebaerder betaelt. De ambochsbebaers verclaren soeverre den eyscher zweren wil dat deselve XVI lb. VI s. hem rechtvaerdelicken comen, dat sij hoer andeel betaelen sullen. Ende den voern. Jan was bereyt zijnen eedt daervoeren te doen, die hem verdraegen⁶ worde.

[*folio 2 verso*]

gegrosseert ende te bouck gestelt ende duerslagen

solvit I lb. I stuyver

condempnacie van X schellingen

Jacob Rijck die gedachvaert is van Doe Pietersz. volbiet hem ende seyt indien denselven Doe binnen staende vierschaer niet en coemt om hem voert te eyschen, dat hij ontslagen sal zijn van de dachverdinge mitte costen. Ende den dijckgrave concludeert tot condemnacie van de boete van X schellingen, navolgende de kuere de anno XXIII. Is geweest mit vonnesse indien Doe niet en compareert binnen staende vierschaer ende doet zijn eysch, dat denselven Jacob Rijck ontslagen sal weesen van den instancie ende condempneren hem in de costen bij denselven Jacob gehadt ende geleden, tot taxacie van de voernoemde hiemraden.

Rest III stuyver van teyckenen upten voe[r]s. Pieter Vrancken.

Pieter Vrancken., Louwen Huygenz. ende Jan Claesz. Berkel beloven, up een peyne elcx van drie Karolusguldens te verbueren, te comen rekenen ter cause van de geschelen die zijluyden hebben tegens 't sterfhuys van Willem Meesz. ende Anthonis Aertsz. in den Hage, van manendach in XIII dagen.

Alle de andere pertijen die gedachvaert ende geropen zijn worden bij den voernoemden dijckgrave ende hiemraden gecontinueert ten naesten rechedach toe.

[folio 3]

Gedinge gehouden binnen der stede van Delft ten huysen van Jan Dammasz. in 'Den Eenhoren' den XX^{en} dach van december anno XV^c negen ende twintich bij Johan de Heuyter, Vranck van der Meer, Jacob van der Wiele ende Cornelis van den Hoge, hiemraden van Delflant. Mij present De Houve

gegrosseert ende te bouck gestelt ende duerslagen

Die van Berckel hadden doen roupen die van Schieveen, hemluyden eyschende dat zij achtervolgende de oude gewoenten betaelen sullen een derdendeel van alle de costen die up te Berckelsche sluyse vallen, mitsgaders 't croeswerck zijdtwindt ende helm. Daertegens die van Schieveen seggen dattet waer is dat zij betaelen sullen een derdendeel van de costen van de Berckelse sluyse alleen, mar en zijn niet gehouden in den XX^{en} penning, die zij betaelen met Pijnaker ende Vrijenban⁷, waarvan die van Berckel versocht hebben aende hiemraden eenen dach, die hem up huyden geconsenteert is om te vereenigen. Ende alsoe de voern. hiemraden pertije niet en hebben mogen vereenigen, hebben verclaert dat die van Schieveen sullen gelden ende betalen mit die van Berckel voers. 't derdendeel van 't gundt dat up te sluyse van Berckel ommegeleslagen sal worden oft ommegeleslagen is, soewel in den XX^{en} penning die zijluyden uuytreycken Pijnaker alsoeck Vrijenban. Insgelijcx in 't planten van den helm, 't maken van den hogen zijdtwindt alsoeck in 't crosen van 't gemeenlants waterschepen ende dit bij provisie, tottet anders bij den hiemraden geordonneert sal worden. Ende angaende dat die van Schieveen seggen dat die van Berckel meerder zijn van margentale dan se jegenwoerdich staen, sullen die van Schieveen hoer actie mogen intenderen als hun goeden raet gedraegen sal. Ende wordt voert geordonneert dat die van Berckelse sluyse de costen van desen dage betaelen sullen.

Lesten decembris XXIX. Present: Meer, Wiele ende Hoge

gegrosseert ende te bouck gestelt ende duerslagen

Voer den hiemraden compareerden Jacob Cornelisz. als ambochsbeuwerder van de Wateringersluys, Anthonis Aertsz., als vervangende d'ambochsbeuwerders van Voerburch ende Rijswijck, Jacob Jacobsz., als ambochsbeuwerder van Maeslandersluys ende vervangende de andere ambochsbeuwerders van deselve sluyse, Claes Arentsz. van Naeltwijck, als vervangende de ambochsbeuwerders van Naeltwijckersluys, die gesamenderhandt beloeft hebben te betaelen in handen van den dijckgrave van Delflant zes ponden groten eens te Lichtmisse⁸ naestcomende up dijckrecht, spruytende uuyt zekere penningen die denselven dijckgrave uuytgeleyt hadde tot versoucke van Merten Pietersz. Lutuyne ende Jan Pietersz., alias Goetgen, up Jan Oetzier, mits dat denselven dijckgrave wederom beloefde alsulcke executie als hij hadde upten voers. Jan Oetzier ende 't recht vandien deselve comparanten wederom te laten ontslaen om haer uuytgeleyde ende beloefde penningen wederom te verhalen etc.

[folio 3 verso]

gegrosseert ende te bouck gestelt

Jan Dircxz. Gerytsz., ambochsbeuwerder van Rijswijck constitueert ende maect machtich Jan Pietersz. upten Hil, over in zijnen naem recht te spreken ende inne te winnen alsulcke penningen als hem comen t'ontfangen als ambochsbeuwerder voers.; ende voert al te doen dat hij selff soude doen off hij jegenwoerdich ende present waere ende dit voer den dijckgrave ende allen rechteren. Actum III^{en} januarij anno XV^c negenendetwintich.⁹

Gedinge gehouden binnen der stede van Delft ten huysen van in 't Hamerken', daechs na den kuerdach den XXIII^{en} dach van april anno XV^c ende dertich na

7 Doorgehaald: In welke sake soe verder geprocedeert is dat de pertijen hier sake waarvan up huyden bij consent van pertijen versocht is eenen dach

8 2 februari 1530

8 3 januari 1530

**paeschen, bij Johan de Heuyter, Vranck van der¹⁰ Meer, Jacob
van der Wiele ende Cornelis van den Hooge, hiemraden van Delfland, mit mr. Jan van
Utrecht, dijckgrave. Mij jegenwoerdich**

solvit I stuyver

hoffaert geknocht

Arent Arentsz. Albrecht Moyekindt heeft doen panden Jan Marijnsz. voer de somme van XV lb. II s., daertegens denselven Jan Marijnsz. pantkeringe gedaen heeft. Pertijen hebben geknocht een hoffaert te uuyten ten naesten rechtdach.

solvit I stuyver

hoffaert geknocht

Denselven Moyekindt heeft doen panden Dirck Symonsz. uuyt Maeslant voer de somme van III lb. II s., daertegens denselven Dirck zijn pantkeringe gedaen heeft. Pertijen hebben geknocht een hoffaert te uuyten ten naesten rechtdach.

hoffaert geknocht

Cornelis de Schoemaker mit hoer consorten heeft doen panden Huych Dircxz. voer 't gundt dat hij sculdich is navolgende zijn obligacie. Huych heeft pantkeringe gedaen. Pertijen hebben geknocht een hoffaert te uuyten ten lasten rechtdach.

solvit I stuyver

hoffaert geknocht

Denselven Cornelis de Schoemaker heeft doen panden Jacob Cornelisz. voer¹¹ die hij onder hen heeft doen besetten. Jacob Cornelisz. heeft pantkeringe gedaen. Pertijen hebben geknocht een hoffaert te uuyten ten naesten rechtdach.

Maeslant

cedule gemaect

solvit I stuyver

Cornelis Claesz. Wit bekent Dirck Symonsz. in zuyt Maeslant XIII stuyvers van elck mergen tot zijnder somme toe, behouden goede rekeninge.

[folio 4]

Maeslant

solvit I stuyver

Adriaen Adriaensz. in den naem van Pieter Wol zijnen vader, die te Roem¹² is, bekent Dirck Symonsz. in zuyt Maeslant de somme van XXIII lb. van XL groten 't pont, XI s., IX d. ten selven prijse, ter goeder rekeninge na uuytwijzinge de cedulle.

solvit I stuyver

Claes Vranckenz. upte Souteveen bekent dat hij gedient is in een hoffaert; pantkeringe bij Jan van den Bosch, die eyste een X lb. I s. groten voer zijnen saleys, 't welck denselven Claes hem bekende tot tauxacie van mijn heeren te betalen. Is getauxeert tot VIII stuyvers.

solvit I stuyver

Die van Schieveen eyschen die van Berckel alsoe zij meer gemargentaelt zijn dan zij staen in hoer quote met 't weerten, dat zij sculdich sullen wesen daervan¹³ te betaelen. Die van Berckel ontkennen meer margentael te hebben. Is verclaert indien zij 't lant willen¹⁴ meten, dat zij den lantmeter betaelen sullen zijn sallays bij provisie. Ende geneten¹⁵ wesende sal alsdan bij de hienraden¹⁶ geappointeert worden ten principaele ende van de costen als 't behoeren sal.

hoffaert geknocht

9 Doorgehaald: Houve

11 Niet ingevuld

12 Rome

13 Doorgehaald: up

14 Doorgehaald, want tweemaal vermeld: willen

15 Gemeten

16 Hiemraden

Deselve van Schieveen contra die van Berckel voers. eyst gegarandeert te wesen van de boete van thien ponden die zij voer hem betaelt hebben ter cause van een schei, daer pertijen¹⁷ zijn 't samen an 't wedde gegaen, te uuyten ten naesten rechtdach.

solvit I stuyver

cedule gemaect van 't beken

Heynrick Symonsz. als gemachticht van Cornelis Dircxz. Cleijwech bekent Dirck Willemsz. Coster als gemachticht van Jorijs Jansz. Tymmerman XXV stuyvers mitte costen.

solvit I stuyver

hoffaert geknocht up elck een als Ailewijn ende Pieter Wol Claes Willemsz. heeft gedachvaert Ailewijn Vranckenz., Adriaen Pieter Wol oft zijn gemachticht ende Huych Claesz., seggende dat zijluyden hoer beesten ende goet hebben in hoer riet gejaecht hebben¹⁸, dat zij dat betalen sullen tot tauxacie.

Pertije ontkennt 't selve gedaen te hebben, soe dat zij malcanderen 't wedde geboden hebben ende zijn aen een hoffaert gegaen, te uuyten den naesten rechtdach. Behalven den voern. Huych Claesz. die niet en compareerde, nadat hij geropen was voer den doer, is gecondempneert inden¹⁹ eysch van den eyscher tot tauxacie van de hienraden.

solvit I stuyver

gecondempneert up²⁰ Huych Claesz.

Maeslant

solvit I stuyver

Adriaen Loes bekent Dirck Symonsz. in zuyt Maeslant²¹ XXIII stuyvers ter cause van margentale ter goeder rekeninghe.

[folio 4 verso]

solvit I stuyver

Jan de Brabander contra Heyn Vervort die geroupen was hem eyschende VI lb. Hollants ende drie stuyvers van hout ende arbeytsloon van een molen voer gerekents gelts; ende alsoe denselven Heyn²² niet en compareerde is gecondempneert in den eysch van den eyscher bij continuacie.

solvit I stuyver

Huych Meesz. van Voerburch is toegetaxeert bij de hienraden ter cause van 't gundt dat hij die van 's Gravensande Buyten ende Binnen gedient heeft als ambochsbeuwerder de somme van vier ponden Hollants.

Jacob Claesz. ende Heynrick Symonsz., booden van den hienraden, worden toegetaxeert ter cause van de bekueringe van de Rijswijcker sluys, Scipliede ende Vlaerdingen, van elcke sluysse een pont Hollants.

Actum XXV novembris XXX

procuracie gegrosseert

Cornelis Cornelisz. alias Voecht, als ambochsbeuwerder van Rijswijck maect machtich Jan Pietersz. upten Hil²³ om in zijnen naem te mogen²⁴ recht spreken van alle de saken die hij als ambochsbeuwerder te doen soude mogen hebben etc. ende voer 't generalickene.

Actum XII^{en} januarii XXX stilo Curie Hollandie²⁵ bij den dijckgrave, Johan de Heuyter, Meer, Viele ende Hoge, hienraden van Delflant. Mij present.

gegrosseert

Aert Aertsz. Moeyekindt heeft gepurgeert deffault dat up hem gegaen was den V^{en} januarii voers. tot versouck van de pryor van den convente t 'sGravensande, beroerende een wipmolen staende

17 Doorgehaald: hebben

18 Doorgehaald: date

19 Doorgehaald: boete

20 Doorgehaald: Claes

21 Doorgehaald: XX s

22 Doorgehaald: sculdich

23 Doorgehaald: i

24 Doorgehaald: rechtsoe

25 12 januari 1531

t'sGravensande up te polre genoemd de Noort mits dat hij gecondempneert is in de kosten van dien dage. Ende angaende ten principalen: alsoe hij confesseerde de condicien niet onderhouden te hebben die in hoer contract gemaect waren van 't annemen van de selve molen, mar was begerende gracie ende respijt om voert up te maken, is verclaert bij²⁶ vonnesse condempnerende hem deselve molen up te leveren binnen XIIIII dagen naestcomende. Ende in gevalle 't selve niet gedaen en wordt sal men deselve besteden tot zijn ende zijn borgen coste ende condempneren hem in de kosten van desen instructie. Ende alsoe zij geprotesteert hebben van scade ende interesse, sullen de voernoemde hiemraden daerup hebben alsulck²⁷ regart als 't behoeren sal.

[folio 5]

Rechtdach gehouden bynnen Delft den XVIII^{en} julij anno XXX in 'Den Yenhoren'. Present: Heuyter, Meer, Hoech

hoffaert

Cornelis Willemz., ambachtsbewaerder van Tedigerbroeck eyscht²⁸ Claes Cornelisz., ambachtsbewaerder van den Hof²⁹ van Delft, margengelt van seker lant leggende van den Rijswijcksche zijde oostwert op streckende tot de Quakelbregge van Noetdorp tot hoere mergentale toe, beyde te wedde rechtdach ten naesten rechtdach.

hoffaert

Ydem quamen de ambachtsbewaerders van den Vrienban en schout, als voeren; pertiën an 't wedde; rechtdach ten naesten rechtdach.

1 schelling

Ewout Tielmanz. volbiet hem tegens Mertijn Corneliss., scoudt van den Hof van Delft, op alsulcken wederropen vonnesse als de voers. scoudt wederropen heeft voer de vierscaere van den Hof van Delft voer dijckgrave ende hiemraden met zijn kosten. Es verclaert alsoe de scout niet en compareert ontslagen van den wederrope ende de scout in de kosten, ter tauxacie van den hiemraden.

verloren 1 schelling

Jan Claes Bokelsz. zijn hoffert verloren tegens Moeyekynt

verloren 1 schelling

gegrosseert

Dirck Symonsz. in Maeslant zijn hoffaert verloren tegens Moeyekynt. Moekynt heeft den eedt gedaen dat³⁰ de III libra groten, daer questie om was, an Dirck Symons gerekent waren ende dat hij van deselve III libra groten afstal opte rekeninge gedaen hadde.

[folio 5 verso]

hoffaert verloren

II schellingen

Claes Willemsz. zijn hoffaert tegens Ariaen Putwolle. Bij commissie zullen betalen de hoffaert half ende half. Des sal Ariaen betalen Claes Willemsz. een achtendeel gersten.

hoffaert verloren

II schellingen

Ailewijn Vranckenzoons hoffaert tegens Ariaen Putwolle. Bij commissie zullen betalen de hoffaert half ende half. Des sal Ailewijn betalen Claes Willemsz. een achtendeel gersten.

gegrosseert

hoffaert verloren

I schelling

Huegen Dirckz. zijn hoffaert verloren ende Cornelis Scoemaker gewonnen ende te recht gepandet ende Thonis Aerts pantcedulle gecasseert.

hoffaert

26 Doorgehaald: vonnende

27 Doorgehaald: g

28 Doorgehaald: die

29 Abusievelijk tweemaal: Hof van den

30 Doorgehaald: hem

Mertijn Cornelisz., scoudt van den Hof van Delft, contra Ewout Tielmansz., seyt dat Ewout geheert heeft zeker werck 't welck in bueten gewesen es opte naem van Joost Hillebrantz. ende Ariaen Heynen ende dat de gezwoeren³¹ van den Hof van Delft den scout verloren gegeven hebben ende Ewout verloren, waerop pertiën een hoffschaert geknocht hebben.

hoffschaert verloren

I schelling

Die van Scieveen hoere hoffschaert gewonnen tegens die van Berckel ende zijn die van Berckel gecondempneert die van Scieveen te te vriën van X lb. daer se in vervallen zijn ende voerts te repareren ende te maken de verlaten opte Zwet sulcx dat se gancbaer zijn. Ende reexs ende speecken te houden in de buerhuysen daer men de doeren mede nederlaten ende ophalen sal mogen. Ende absolveren die van Berckel van vorderen eysch, condempnerende nietmin die van Berckel in de costen van desen, tot tauxacie van den heemraden.

[folio 6]

Gedinge gehouden in 't sGravenhage ten huysen van IJsbrant in 'De Sint Jorjs' den XXIIII^{en} dach van october anno XV^c een ende dertich. Bij den dijckgrave mr. Jan van Utrecht, Heuyter, Meer, Viele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich, De Houve.

1 schelling 1 stuyver

voer deffault gepurgert te hebben VI stuivers

Huych Meessen, ambochsbeuwerder van Voerburch, eyst 't Hoff van Delft ende den Vrijenban van 't molengelt van drie mergen lants, liggende in Tedingerbrouck de anno XXVIII, de mergen XI groot ende 't jaer XXX VIII½ groten. Ende alsoe pertije niet en compareert is up hem gegeven deffault tot alsulcken proffijte als hem daarvan behoert te volgen. Pertijen hebben deffault gepurgeert ende is verclaert commissarys te comen ter plaetsen contencieus, blijckende bij apostille hier in't andre blatt.

gegrosseert

Aert Aertsz. Moyekindt eyst de pater van 't convent van 's Gravensande van zeker overwerck bij hem gemaect. De pater consenteert indien hij eenich overwerck gedaen heeft boven 't besteck is tevreden hem daarvan te betaelen, tot seggen van goede mannen.

hoffschaert geknocht

Aert Aertsz. Moeyekindt contra de pater van 't voers. convent eyst, alsoe de pater hem te hoge overgelevert, de somme van VI lb. V s. groten ten minsten ende biet hem daerup 't wedde. Ende de pater biet ontscult up't meer seggen. Pertijen hebben geknocht een hoffschaert.

hoffschaert geknocht

De pater van 't voers. convent contra Aert Aertsz. Moyekindt: geknocht een hoffschaert.

[folio 6 verso]

hoffschaert geknocht

Denselven pater contra Aert Aertsz. Moeyekindt geeft een hoffschaert³² [.....]

acte gemaect

solvit II stuyvers

Denselven pater eyst noch den voernoemden Aert Aertsz. mit him te hoefden ende rekenen, ende zijne borgen, van alle hoer geschillen. Aert Aertsz. is tevreden mit hem te rekenen. Is verclaert dat pertijen bij malcanderen comen sullen in den Hage up Sinte Lebuynsdach³³, tot Anthonis Aertsz. in den Hage.

condempnacie

Den dijckgrave eyst Jan Harmansz. als molemeester van de Cralingerpole de boete alsoe deselve cade overgelopen heeft, navolgende de kuere. Jan Hermansz. consenteert in de boete navolgende de kuere alsoe deselve cade duergelopen heeft.

upset

31 Doorghaald: hen teges

32 Regel loopt niet af

33 12 november

solvit I stuyver

voor deffault VI stuyvers gepurgeert te hebben

Jan Harmansz. eyst Willem Jansz. die deselve cade besteedt was dat hij hem behoert te garanderen tegens den dijkgrave ende daerenboven gecondempneert voer schade ende interest die de polre gehadt heeft, in de somme van XXV lb. groten, behouden juste moderacie. Ende alsoe denselven Willem Jansz. niet en compareert, wordt up hem gegeven deffault tot alsulcken profijte als daertoe dienen sal. Deffault gepurgeert. Geantwoerd seyt dat hij de cade begeren heeft dicht te maken maer en³⁴ hadde geen tijt om dat te boten. Dese sake is upgeset ten naesten rechtdach ende sal alsdan³⁵ pertije hoer wedde weder te hoeff te brengen.

[folio 7]

solvit I stuyver

Jan Harmansz. maect machtich Dirck Willemsz., coster van Pijnaker, om zijne sake tegens Willem Janz. te mogen verantwoerden.

commissaryssen

solvit I stuyver

Claes Symonsz. als molemeester van Holingerhouck de anno XXX, eyst de cappelmeesters van de Souteveen 't moletgen van vier off V mergen lants tot negen stuyvers upte mergen, oft dat zij bewijsen sullen waerom zij niet betalen en sullen. De cap[el]meesters seggen in possessie te wesen niet te geven. Concluderende tot absolucie. Replieert bij de molemeester dat geen lant en sal vrij wesen van mergen- oft molengelt dan bij expres privilege van de grave van den lande. Pertije persisteert voer duplycke. Is verclaert dat men³⁶ commissarys senden sal ter plaetsen contentieux ende alsdan voert te procederen als 't behoert.

solvit I stuyver

De weduwe van Jan Dircxz. in den Houtuyn seyt dat zij betaelt heeft VI lb. Hollants van 't delve van zekere sloten gelegen tuschen Rijswijck ende Delff. Ende alsoe die van 's Gravensande ende andere sculdich zijn de wederhelft te betaelen seyt dat zij deselve VI lb. halff betaelen sullen mitte costen. Is verclaert dat pertijen bij malcanderen comen sullen ende malcanderen voldoen.

condempnacie

solvit I stuyver

Geryt in den Roeste te Delff heeft doen panden Dirck Symonsz.³⁷, daer Dirck pantkeringe up gedaen heeft. Dirck Symonsz. seyt dat pertijen geacordeert zijn ende sal den dijkgrave van zijne boeten vernogen ende heeft versocht dat te doen teyckenen.

hoffaert geknocht

commissarys

Huych Meesz. ambochsbevaerder van Voerburch contra d'ambochsbevaerders van Vrijenban ende Hoff van Delff. Pertijen zijn gegaen an een hoffaert. Is verclaert bij appointement dat³⁸ Jacob van der Wielle ende Meer comen sullen ter plaetsen contencieus up saterdach na Alreheyligen. Sullen aldaer proces-verbael houden.

[folio 7 verso]

hoffaert geknocht

Anthonis Brasser³⁹seyt besteedt te hebben Pieter van Leyden een spoywielt mit een cruyscazijn voer XVII lb. Hollants. Daerup betaelt IIII lb. Hollants ende voer de XIII lb. heeft Pieter Anthonis oevergelevert. Ende alsoe hij 't volle werck niet geleverd en heeft ende hij 't volle gelt gehaelt heeft, dat hij bij hem sculdich is zijn scade te beteren bij mijn heren⁴⁰ oft X Rinsche gulden daervoeren. Ende biet hem daerup 't wedde. Pertije heeft hem 't wederwedde geboden, soedat zij geknocht hebben een hoffaert, te uuyten ten naesten rechtdach.

condempnacie

34 Doorgehaald: begeerde

35 Doorgehaald: zijn we..

36 Doorgehaald: per

37 Doorgehaald: bekendt heeft doen panden Geryt in den Roeste te Delff VI ponden

38 Doorgehaald: v(er)

39 Doorgehaald: eyst

40 Doorgehaald: ende

Den dijckgrave eyst Jan⁴¹ Gillisz. als molemeester van de Duyfpolre⁴² dat jaer ende dach een gadt gelegen ende duergelopen heeft duer den nyeuwen wech. Daeran verbuert te hebben de boete van X lb. ende corrextie van de hiemraden, alsoe bij den buyers an hen clachten gecomen zijn. Pertije seggen dat zij hoere diligencie gedaen hebben om 't gadt te stoppen ende dat zij daerom niet verbuert en hebben. Ende dat den verweerer⁴³ eerst mey an 't molemeesterscip gecomen is. Is verclaert mit vonnisse, condempneren de molemeester tegens den dijckgrave van Delflant ter cause van 't gadt duergelopen heeft tot tauxacie van deselve hiemraden, 't welck ten naesten rechtdach uytgesproken sal worden.

con.....??

solvit I stuyver

Ydem contra Jan IJsbrantsz. van Loesduynen. Seyt dat hij de wech ofgedolven heeft. Daeran verbuert te hebben

corrextie van mijn heeren ende gebannen te wesen uyt Delflant, oft anders als mijn heeren bevinden sullen ter materie doende. Pertije ontkenet de wech te na gedolven te hebben. Is verclaert bij vonnisse dat alsoe 't selve niet te wijden en is tensij dat inspectie oculaer genomen is. Ende sal gesciën vrijdaechs na Alreheyligen. Ende dat gesien alsdan te procederen als 't behoert.

Nota. Mijn heren Meer ende Wiele hebben geweest ter plaetsen contencieus III^{en} novembris XXXI ende bevonden de wech breder ende beter ter plaetse daer hij gedolven soude hebben dan voerg. es.

condempnacie

Ydem contra⁴⁴ Vranck. Jansz. ende Jan Jansz.⁴⁵ Eyst de boete ende correxcie alsoe zij een kade onderdolven hebben.⁴⁶ Ende alsoe pertije confesseert de cade te na gedolven te hebben, worden gecondempneert deselve cade te repareren in zijn oude grote ende worden gecondempneert teges den dijckgrave in de boete van III Karolusguldens.

[folio 8]

acte gemaect

solvit II stuyvers

Philips Dircz., molemeester van Rijswijck, maect machtich Adriaen Pietersz. van Rijswijck om in zijn naem de penningen als molemeester te omslaen.

vonnesse

solvit I stuyver

Pot[er] Wille[m] eyst Vranck Gerytsz. cum soci dat ontrent XVII jaeren geleden zijluden hen gelooft hebben zijn genoede te hebben van een staelscip⁴⁷ te brengen van Maeslandersluys an Boonsluys, daeroff dat hij eyst gelt off recht. Pertije seyt, alsoe 't lange geleden is, dat hij betaelt is. Is gewesen mit vonnesse, alsoe 't⁴⁸ lange tijt geleden is, dat Vranck Gerytz. ongehouden is zijn⁴⁹ eedt daervoeren te doen. Maer can **xoterwil** nyet anders te bewijsen, sal zijn actie mogen intenteren als 't hen believen sal.

vonnesse

solvit V stuyver, I stuyver voer teyckenen

gegrossseert

D'erfgenaem van Willem Meesz. eyst Willem Louweysz. trest van een obligacie belopende XIII Rinsche gulden ende de onkosten. Is gewesen mit vonnesse, aftervolgende de obligacie die bij Willem betaelt zijn mitte kosten. Pertije begeert cautie voor de penningen. Is verclaert cautie te s[t]ellen juratoer die hij gedaen heeft, te betaelen tuschen dit ende den eersten rechtdach na de kuerdach.

vonnesse

41 Doorgehaald: de

42 Doorgehaald: off

43 Doorgehaald: een

44 Doorgehaald: Joest Jorys

45 Doorgehaald: als ambochsbewaerder van After de Gage ende Vranck Jansz. als molemeester van de Oude Camse molen

46 Doorgehaald: in de ban oft de boete van X lb. ende correxcie

47 Schip/vaartuig waarmee staken/dunne paaltjes (stalen) werden vervoerd, die in de bodem van een water werden geslagen om daaraan netten of fuiken te bevestigen

48 Doorgehaald: de

49 Doorgehaald: eysch

Jan Jansz. eyst als molemeester van ⁵⁰ Antho[ni]s van Dam, als nasaet van Pieter Vranckenz. Boon, zeke[re] penningen van molene.⁵¹ Is verclaert bij vonnesse indien Anthonis van Dam zwe[re]n wil dat hij niet en weet dat 't scriffys ⁵² yet sculdich is dat hij mitten eet voldoen sal, die hem verdragen is.

Den dijckgrave van Delflant contra Geryt de Appelcop. Eyst een derdendeel van thien ponden. Pertije seggen geen weet geh[a]dt te hebben. Is geweest indien dat hij de rechtelicke weet gehadt heeft, is⁵³ up hem gegeven⁵⁴ deffault.

Ydem contra eodem: ad ydem.

deffault

solvit I stuyver

Willem Louweysz. eyst Geryt Willemz. Tymmerman of zijn besette penningen berustende onder die van Voerburch ende 's Gravensande ende seyt dat hem daeran gebrekende is IIII½ lb. groten Vlaems, ter cause van zekere⁵⁵ rechtvorderinge die hij up hem gehadt heeft voer mijn heeren. Ende alsoe Geryt niet en compareert is geweest deffault tot sulcken proffijt als daertoe dienen sal.

[folio 8 verso]

deffault

Den dijckgrave contra Jan Claesz. van Schevelingen, van dat hij qualicken gesproken heeft; de boete. Ende alsoe hij niet en compareert is up hem gegeven deffault.

deffault

Ydem contra Eeuwoudt tot Berckel, Claes Daemen van zeker croeswerck; eyst de boete. Ende alsoe hij niet en compareert is up hem gegeven deffault.

Condempnacie

Ydem contra Geryt Jansz. ter cause van dat hij de corven geleyt heeft in de Monstersluys. Is gecondempneert tot twee mael in de boete, navolgende de kuere.

Ydem contra eodem, van dat de corven duer de sluysen gedreven zijn. Is gehouden in surceancie ten naesten rechdach.

gegrosseert

condempnacie

solvit I schelling

Jan Adriaesz. die gepandt was van Jacob Kerstensz. wonende te Naeltwijck ende pantkeringe gedaen heeft. Ende alsoe Jan Adriaesz. hemselven presenteert ende pertije niet en compareert, begeert hij comparuit ende absoluc[ie] van den⁵⁶ pandinge mitte costen. Ende alsoe hij geropen is ende niet en compareerde, is denselven Jan geabsolveert van den pandinge mitte costen ende Jacob is gecondempneert tegens den dijckgrave in de⁵⁷ boeten van X lb.

Lesten octobris XXXI recht gehouden tuschen pertijen bij den dijckgrave, Heuyter, Meer, Wiele ende Hoge, heemraden van Delflant in 'Den Eenhoeren' te Delff. Mij present

versoucken vonnesse bij die van de Souteveen

gegrosseert

In de sake tuschen Claes Symonsz. als molemeester van Holierhoeck contra de cappelmeesters van de Souteveen, is geweest mit vonnesse nadat zij pertijen in 't lange gehoert hebben mitsgaders de commissarys die ter plaetsen contencieux⁵⁸ gewest hebben. Alsoe die van Vlaerdingen ende Souteveen hoer waterscippen gelijk maken ende dat elcx up zijn duysent mergen. Dat deselve Claes Symon als molemeester ende die van de Souteveen sullen mogen hoer margentalen doen meten bij

50 Niet ingevuld; doorgehaald: de

51 Doorgehaald: per

52 Verbastering van griffie ??

53 Doorgehaald: dat

54 Doorgehaald: is

55 Doorgehaald is: rechtvrg.

56 Doorgehaald is: eysch

57 Tweemaal: in de

58 Tweemaal: contencieux

den gezworen lantmeter. Ende soe was die van Holiehouck oft Souteveen te boven oft ten afteren, comen de hiemraden overleveren bij geschrifte om, dat gesien, alsdan van de lande daer questie off is geordonneert te worden als 't behoeren sal. Ende wordt mitsdien 't selve dattet lant sculdich soude mogen wesen ter cause van 't molegelt gehouden in sussrancie⁵⁹, desgelijcx de costen van desen dage. Ende dat al bij provisie ende sonder prejudicie van yemant[s] recht.

[folio 9]

Gedinge gehouden binnen Delft ten huysen van 'Den Eenhoren' VIII^{en} novembris XXXI, bij den dijckgrave mr. Jan van Utrecht, Heuyter, Meer, Wiele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij tegenwoerdich.

gegrosseert

condempracie

Kers Symonszoen als ambochsbevaerder van Naeltwijck, eyschere contra de siecken- ende bu[r]germeesters der stede van Vlaerdingen. Seyt dattet houfslachbouck seggen soude dat die van Naeltwijck dijck houden soudent in Vlaerdinge. 't Welck men 't selve niet bevinden en sal dat zij in XX, XXX ende XL⁶⁰ jaeren daer geen dijck gehouden en hebben. Dat zij daerom ontslagen sullen wesen van de onderhoudenisse van denselven dijck ende dat zij daerom ontslagen sullen wesen van de costen ende uuytlegginge bij den dijckgrave gedaen. Is verclaert bij de hiemraden dat den verweerers dach sullen mogen hebben ten naesten rechtdach. Pertijen zijn gegaen an een hoffaert. Concludeert dat hoeren dijck betymert ende bepoet is ende dat zij daerduer niet gehouden en zijn den dijck te maken. Geandtwoert seggende dattet mogelicken is dat den dijck in voerleden tijden, alsoe die niet geheert en plach te wesen, dat die bij de buyeren gemaect mogen hebben. Mar nu daer merckelicke zware kuere up gemaect zijn, seggen ongehouden te wesen, makende eysch van costen. Repliceert ende geduplicateert voldinct. Thuygen behoert vanwegen Kers Symonsz. *

Is verclaert mit vonnesse dat die van Naeltwijck van nu voertaen hebben ende onderhouden sullen in de plaetse van de XX voet dijck die zij plegen te onderhouden XI voet dijck, alsoe d'ander negen voet bij andre geheert, als Jan Matijsz., Adriaen Aertsz. gemaect zijn. De sieckmeesters nemen 't garant an voer de stede van Vlaerdingen ende Souteveen, even varre men die mede eyschen soude willen. Ende worden die van Naeltwijck toegewijst alle 't gundt dat upten voerseijden dijck ende Jockwech staende is. Absolveren de verweerders in den vorderen eysch bij den eyschers op hun gedaen, om hoer wille mede te doen. Ende worden die van Naeltwijck gecondempneert in de hoffaert ende costen van desen dage.

solvit I stuyver

Jacob Kers contra Jan Adriaensz. van Naeltwijck. Is verclaert mit vonnesse, alsoe 't Jacob Kers self den rechtdach geleyt heeft ende pertije niet andtwoerden en wil tensij upten ordinaris rechtdach, soe wordt Jacob gecondempneert in de costen, alsoe hij niet en behoert yemant te roupen up costen van ongelijcke, ten ware dat denselven Jan Adriaensz. andtwoerden wilde.

[folio 9 verso]

hoffaert geknocht

Huych Meesz. als ambochsbevaerder (s) van die van Voerburch contra d'ambochsbevaerders van Vrijenban ende Hof van Delft. Die van Voerburch seggen dat zij sculdich zijn te betaelen 't molengelt, navolgende hoeren eysch. Is verclaert, alsoe Huych mit een open wedde staet, dat pertijen sculdich sullen wesen an 't wedde te gaen. Pertije zij gegaen an 't wedde. Ende sal genyt worden ten naesten rechtdach.

Vranck van den Houve als secretarys van de hoge hiemraden van Delflant contra de ambochsbevaerders van de vijff Oestambochten in Delflant. Eysch gedaen nopende zijn sallys.⁶¹ Pertije versouct copie van den eysch ende verclaren van 't sallys ende dach ten naesten rechtdach om t'andtwoerden dat hij geconcenteert is. Ende copie geleverd.

XXIII^{en} novembris XXXI

gegrosseert

Upten dach van huyden soe compareerde de voer den hogen hiemraden van De[I]flant Pieter Florysz. van Leyden, tymmerman. Ende bekende sculdich te weesen Elysabet Jan van Haerlems weduwe,

59 Verbastering van: surceancie

60 Doorghaald: XX

61 Salaris

wonende te Dordrecht, oft den houder van desen⁶² de somme van achtendedertich Karolusguldens ende VI stuvers. Ende dat ter cause van houdt dat den voers. Pieter Florysz. van haer gecoft hadde ende verbesicht hadde an een watermolen. Ende beloefde haer 't selve te betaelen tot haren vermane up hiemraets recht.

Actum binnen Delff den XXIII^{en} novembris XXXI. Bij Vranck van der Meer ende Cornelis van den Hooge, hiemraden van Delflant.

Upten selven dach compareerde voernoemde Pieter Florysz. ende bekende sculdich te weesen Cornelis Jacobsz., houtcoper, oft den houder van desen XXV Ka[ro]lusgulden. Ende dat van canthout, plancken scaven ende drachout, die in de voern. molen verbesicht is. Beloeft te betaelen als voeren.

[folio 10]

Upten XI^{en} dach van februario anno XV^c XXXI stilo Curie Hollandie⁶³ soe zijn mijn heeren de hooge hiemraden te rechte geseten binnen Delft ten huijsse van Cornelis Hermenz. in 'Den Ienhoeren'. Al, zonder Bronchorst.

hoffaert

solvit II schellingen

begeert vonnesse

gegrosseert

Jacob Corssen eyschet Jan Ariaens dat hij scade geleden heeft bij zijn sculde van X lb. ter cause van een hoffaert. De verweerder ontkenet den eysche ende seyt dat eyscher doere zijn selfs scult gevallen es in de voersejde buete.

Persisterende bij replike ende duplike elcxn bij zijn conclusie. Al gehoert, overgesien 't gunt dat pertien hebben geëxibiert ende al getugen wel geëxamineert, nae rechte geabsolveert de verweerder van den eysche. Ende gecondempneert den eyscher in de bueten ende in de costen, tot tauxatie van den heemraden opten voersejden dach.

hoffaert

solvit II schellingen

Anthonis Brassier contra Pieter van Leyden geknocht den laesten rechtdach een hoffaert. Gehoert al dat pertien hebben willen produceren, geabsolveert den verweerder van den eysche ende den eyscher gecondempneert in de bueten ende costen.

hoffaert

Dirck Ariaenz. van Vlaerdingen gepant Hueg Claesz. an de Lucht ende seyt dat hij terecht gepant heeft, achtervolgende zijne cedulle van tauxatie bij 's clercxn hant. De verweerder seyt dat hij met ontrecht gepant heeft ende niet sculdich en was te panden. Pertiën an een hoffaert, te uuyten ten naesten rechtdach.

hoffaert

Cornelis Meesz. van Vlaerdingen gepant Jacob Claesz. an de Lucht ende seyt dat met 's clercxn hant gepant heeft. De verweerder seyt als pertien daervoeren. Ende zijn gecnoft an een hoffaert, te uuyten ten naesten rechtdach.

hoffaert

Dirck Hillebrantz. te Rijswijck gepant Dirck Michielz. voer VII groten, van molengelt van XXII mergen lants. De verweerder seyt te hoech gepant te wesen. Geknoft an de hoffaert, te uuyten ten naesten rechtdach.

[folio 10 verso]

solvit VI schellingen

gegrosseert

Huech Meesz. als ambachtsbewaerder van Voerburch eyst 't ambacht van Hof van Delft ende Vrienban van seker lant, ontrent III mergen van den jaere XXVIII XI groten van de mergen ende van den jaere dertich VIII½ groten van de mergen, van molengelt. Die verweerders seggen dat se in

62 Doorgehaald: acte

63 11 februari 1532

possessie zijn van niet te geven met vele meer andere middelen die pertien hebben geallegeert. Ende mede gehoert sekere getugen ende onse medebroeders hiemraden, die ter plecken contentieuse geweest hebben ende inspectie oculare genomen hebben, ende gehouden verbael-processe, es eyntelijck bij den heemraden zoe vele gedaen, dat pertien ten beyden zijden alle hoere gescillen hebben gevogelijck gebleven in de arbitraige ende seggen van den heemraden. Soe is 't dat achtervolgende 't voersejde consent de hiemraden hebben uuytgesproken ende verclaert dat die van 't Hoff van Delft ende Vrienban van nu voert gelden ende betalen zullen voer drie mergen alle jaere hoere molengelt met die van Voerburch. Ende absolveren die voersejde verweerders van nu tot ewigen dagen van den voerleden tijt; ende mede de voersejde drie mergen van enich contributie van mergengelt uuyt saecken hen daertoe porrende, compenserende de costen van partijen . Ende verclaren alsoe ter cause van desen drie hofferden geknocht zijn dat d'eysscher, zoe hij procedert, den dijckgraef betalen sal twee hofferden ende die van 't Hoff van Delft ende den Vrienban een hofferdaert.

solvit VII personen

VII schellingen

gegrosseert ende duerslagen

Anthonis Aertz. als gemachticht van de VI sluysen van Delflant eyscht sekere personen nae inhoud zijn cedulle dat hij hen ontwaert heeft des gemeenlants lant, achtervolgende 't placat van de keyserlicke majesteyt, dat se sculdich zullen wesen haer hant daerof te trecken. De pertien hebben doen seggen bij hoeren talman, dat alle lant leyt tot 's lants recht ende dat die ontwaringe behoert te gescien voer de lagen vierscaeren. Es gewent ende verclaert, achtervolgende de placaten voersejt, dat de ontwaringe staetgrijpen sal, ten waere datter yemant waere die bezegelde brieven hadde oft eenich auctentyck besceyt van langer huire.

[folio 11]

Rechtlich gehouden ende gecontinueert van den X^{en} februarij bij dijckgraef ende heemraden van Delflant, J. de Heuyter, Vranck van der Meer, Jacob van der Wyele ende Cornelis van der Hooch, den XVI^{en} februarij anno XXXI nae 't scrijven 's Hoofs van Hollant⁶⁴, bynnen Delft ten huise van Claes Hermansz. in 'Den Yenhoren'

gegrosseert ende duerslagen

Willem Lourisz. eyscht meester Gerryt Willemsz., tymmerman, ende zijn borgen van Boenensluys oft besette penningen onder die van Voorburch, oft wye met recht dairvoeren es te verantwoerden, de helft van IX lb II schellingen groten, mits hebbende van den betalinge die ander gevrijt te wesen. Gerrit verwonnen bij continuacie.

Jorys Janz. Scipluyden beclaecht Jan Jorysz. XVIII s. X d. groten. De verweerder ontkenet.

gegrosseert ende duerslagen

hofferdaert verloren

II schellingen

De pater van 's Gravenzan⁶⁵

Arent Arentsz. Moykynt verloren zijn hofferdaert, angeleyt den XXIII^{en} octobris anno XXXI, ter cause van uuytleggen van VI lb. V s. groten, doen uuytleggen bij den pater van 's-Gravenzande.

hofferdaert verloren

De pater voersejt eyscht Arent Moykynt voersejt. Eyscht X s. groten 's daechs van zoevele dagen als de molen naevolgende 't besteden te laet gemaect es. De verweerder seyde dat d'eysscher geen peyn en mach nemen; ende offer peynen gestelt waeren, dat se d'eysscher hem heeft verdragen. Al gehoert dat pertien hebben willen exiberen, geabsolveert die verweerder van den eysch(t) ende condempneren d'eysscher in den hofferdaert.

De pater vorsejt heeft noch Aernt Moeyekint vorsejt geëijst dat hij die vorsejde moellen niet gemaect hadde nae 't besteck van drie moelens, te weten de moelen voer de kartuijssers, de moelen in 't Bieslant ende noch een ander moelen. Als dat hij Luyxhout⁶⁶ gewrocht hadde, den ijsbalck niet en docht⁶⁷ met scipradt ende anderen dirgelijken wercken in de moelen . Verweerder seyde dat men moelens plach te besteden bij een besteck dair alle pertelen⁶⁸ inne verhaelt hoeren, hoe groet, hoe

64 16 februari 1532

65 Regel doorgehaald

66 Hout uit c.q. kwaliteit van hout uit Luik.

67 Deugt

68 (Onder)delen

breet. Ende bovendien seyde hij dat in gevalle die pater yet hadde willen seggen, dat hij dat hadde behoert te seggen eer hij de moellen up nam ofte in de moelen dat vorseyde quade hout niet hadde behoeren te laten steken. Dat pertiën hebben willen exiberen. Geabsolveert die verweerder van den eysche ende condemneert d'eyser in de hofaert.

[folio 11 verso]

gegrosseert

Cornelis Cornelisz. bekent Jan Cornelisz. Boeckelsz. XXV groten van mergen- ende moelengelt.

Pieter Symonz. claecht Jaep Jan Voppenz. ende eyst hem een pont groten van ryethuier. Jaep bekent IIII lb. ende de reste ontkent. Tot den naesten rechdach, te verclaeren bij eede.

gegrosseert

Jan Hermenz. claecht up Willem Jansz. ende eyst hem dat hij hem schuldich es te vrijen tegens den dijckgrave van een boete van thien pont. Willem vorseyt bekende Jan te vrijen ende den dijckgrave tevreden te stellen.

acte gemaect

Cornelis Scoemaker cum socuis claecht up Anthonis Aerntz., als boerge wesende voir Huijch Dirckz., voer de somme van XV lb. van XL groten ende XV stuvers. Wairup mijn heeren geweessen hebben pertijen te voldoen ende sijn garant an de principael te verhaellen.

Adriaen Coppertz. claecht up Jonge Jan Jacopz. dat hij hem sculdich was te betaellen XXVI schellingen van de Meertendijck die voer hem verleyt hade.

Mees Pieterz. claecht als voeren up Jonge Jan Jacops, mede van XXVI schellingen.

Arys Claesz. ad ydem van XXVI schellingen up Jan als voeren. Ende bij mij heren Jan Jacopz. gecondemneert in de drie voergaende eyssen, alsoe hij 't selve bekende.

Jan de Paep claecht up Moeyekint van XXX schellingen van arbeytsloen. Moeyekint be[ke]nt.

hoffaert angeleyt

Heijnrick Symonz. contra Korss Zijerssn. een hofaert angeleyt.

Jan Aerntz. claecht up den dijckgrave ende eijst hem een cedulle van Moekint, dair hem an rest VIII Rijnsche gulden ende vijff groten. Dijckgrave bekent de cedulle ontfangen te hebben ende Moeykint bekende weder een nieuwe cedulle.

cedulle gemaect van 't beken

Cornelis Jacopz. claecht up Pieter Mertenz. ende eyst hem de somme van vijftich Rijnsche gulden. Pieter Mertenz. niet gecompereert. Verwonnen bij continuacie.

[folio 12]

Den dijck⁶⁹ eyst Heynrick Jansz. Appelcoper dat hij sijn werck van de plaet an Maeslant die paellen niet naer besteck gemaect ende noch dat hij hout doer de sluysen heeft laten drijven. Heemraden verclaeren dat pertije andermael sal doen roepen ende **sijne?** defaut met sulke proffijten als van recht dairtoe staet.

Huych Jansz. volbyet up Heynrick vorseyt dat hij sijn penningen beset hade. Bij den heemraden ontslagen ende zijn costen toegeweesen van drie dagen.

Tonis Brasser bekent Cornelis Cornelisz. den Houwer negendalve⁷⁰ Rijngulden met sijn rechtelicke costen.

hoffaert angeleyt

69 Dijkgraaf

70 8½

Willem Louwerisz. eijst Jan van Dorp ende seyt hem an dat hij hem schuldich es te vrijen van alsulke obligacie als Willem Meessen geleverd hadde in handen Willem Louwerisz. Wairup gehaelt was elff Rijngulden an planken tot Dordrecht, die bij Jan van Doerp verbesicht zijn. Wairup Jan van Doerp boet onschult up meerseggen ende ghyngen samen an een hoffschaert.

Den dijckgrave eyst Adriaen Willemz. ende seyt hem an dat hij in de sluyse van Wateringe gevist heeft met koerven. De hemraden condemnieren Adriaen vorseyt in de boeten dairtoe staende, naevolgende de koer.

Huych Meesz. up Jacop Jacopz. ; off wye 't landt wil verantwoerden, gelegen an de Nieuweveen.

[folio's 12 verso t/m 13 verso zijn blanco]

[folio 14]

Gedinge gehouden binnen Delft ten huise van Vranck van der Meer den XXV^{en} dach van februario anno XV^c XXXI stilo Curie Hollandie bij...⁷¹

Gedinge gehouden binnen der stede van Delft den XXV^{en} dach van maerte XXXI stilo Curie Hollandie⁷² ten huise van Claes Harmansz. in 'Den Eenhoren', bij Johan de Heuyter, Vranck van der Meer, Jacob van der Wiele ende Cornelis van den Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.

De Zuytpolre in den Hoff van Delft, de Noortpolre aldaer, Bieslantspolre, Ackerdijcxpolre ende Schieveensche polre, die versocht hebben up één peyl te malen in 't generael. Daerteges de vijff polren in de Ketel, Dijckhorens- polre, Papswoutsze polre, 't heel ambocht van den Berckel ende Pijnakers mit alle hoer moles, mitsgaders de acht Westambochten in Delflant hen opposeren, seggende dat 't selve alsoe niet en behoert. Waerup bij mijn heeren verclaert is dat die versouckers bij gescrijfte stellen sullen waerom dat men up één peyl behoert te malen. Ende de opposanten van gelijkken oock bij gescrijfte te stellen waerom dat men up geen⁷³ peyl malen en sal. Ende dat onder onder de hiemraden te bringen tuschen dit ende de kuerdach om, dat gesien, alsdan daer breder in gedaen te werden als 't behoert.

[folio 14 verso]

Gedinge gehouden binnen Delft den XVII^{en} aprilie anno XV^c XXXII na paeschen, ten huise van Claes Hermansz. in 'Den Eenhoren'. Bij Vranck van der Meer, Jacob van der Wiele ende Cornelis van den Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.

...?... voer Dirck Hillebrantsz.

hoffschaert geuuyt I stuyver II schellingen

costen voer Dirck Michielsz.

Dirck Hillebrantsz. als molemeester van de Brouckmolen te Rijswijck, die gepant hadde Dirck Michielsz. voer VII groten van mergengelt van XXII mergen lants, die pantkeringe gedaen heeft. Daervan den dach up huysen dienende is voer den uuytersten dach. Dirck Michielsz. seyt voer andtwoerde te hoech gepant te hebben, alsoe hij niet meer lants en gebruyct (dan) XXI mergen, een hondt, LXII gaerden. Concludeert tot absolucie ende condemnacie van costen. Gerepliceert, seggende datter 't lant is; ende dat geen lant en is dat t'en behoert molegelt te geven. Concluderende tot condemnacie van de hoffschaert ende costen als voeren. Voer duplycke persisteert 't **verseyde/ut supra?** Al gehoert dat pertijen an beyden zijden hebben willen allegeren, mitsgaders daerup gehoert zeker getuijgen, is gewesen mit vonnesse dat alsoe den eyscher mit ongelijck ende te hoech gepant heeft ende in possessie niet en is van de drie mergen **verseyt/ut supra?**, gevende daerom Dirck Hillebrantsz. de hoffschaert verloren ende Dirck Michielsz. gewonnen.

Heynrick voer den **...?...** ende costen

voer den **vervoer?** V groet penningen.

te grosseren facit VIII s.

hoffschaert geuuytet

is II s.

gegrosseert

71 Regel doorgedaald

72 1532

73 Niet op één

Cornelis Meesz. van Vlaerdige (contra) die gepant hadde Jacob Claesz. an de Lucht, die pantkeringe gedaen hadde, ende geknocht hadden een hoffer, daer den uuytersten dach up huuden dienende is. Voer andtwoerde seyt geen wete gehadt te hebben ende behoerde(n) oeck te diminuere up te costen ende dat hij oeck niet en behoert te panden van de taxacie mar te sommere (?). Voer replycke seyt dat hij wel mach panden, want 't selve tot voerdeel van den pertije is. Voer duplycke persisteert. Al gehoert dat pertijen hebben willen seggen ende overleggen is geweest mit vonnesse, dat den voerseide Cornelis Meesz. terechte zijn pandinge gedaen heeft ende Jacob Claesz. te onrechte pantkeringe gedaen heeft. Geven daeromme denselven Jacob Claesz. de hoffer verloren ende condemneert hem te betaelen⁷⁴, navolgende de pandinge mitte costen van desen gedinge.

[folio 15]

Maerten Mijnheer als schout van 't Hoff van Delft heeft gepant Jan van Almonde ter cause van zeker boeten up te Kerstangen. Daerup denselven Jan van Almonde pantkeringe gedaen heeft. Mr. Jan heeft gedaen een protestacie.

Dirck Adr[ia]enz. tot Vlaerdige contra Huych Claesz. hoffer te uuyten. Is uuytgesteld totten naesten rechtdach, overmits dat zijn huysvrouw van de heete siecke⁷⁵ gestorven was.

up donderdach
solvit II schellingen

Pieter Cornelisz. van Crimpen contra de weduwe van Melis van Montfoort. Eyst betalinge van zekere penningen die hij betaelt heeft van de stien muyer bij de Siecken in de vaert. Ende oeck de onkosten van de inondacie. Ende biet haer daerup 't wedde. Pertije begeert⁷⁶ den eysch in geschrifte, die hem geconsenteert is. Ende dat hij binnen VIII dagen sal comen bringen zijnen hoffer in, oft pertije te vervogen ten huys van Vranck van der Meer.

up donderdach

Den dijckgrave van Delflant contra Cornelis Jansz. 't Kindt. Pertije begeert den eysch in geschrifte. Dach ten naesten rechtdach. Den dijckgrave seyt hem geen dyleyt⁷⁷ te volgen⁷⁸. Bij consent van beyde de pertijen sal den dijckgrave van Delflant hen den eysch in geschrifte leveren ende Cornelis andtwoerden morgen achte dagen.

gegrosseert
hoffer geuuyt
solvit II schellingen

Willem Louweysz. contra Jan van Dorp. Seyt dat Jan van Dorp plancken gehadt heeft van denselven Willem Louweysz. ende begeert daarvan restitucie ende betalinge van dien. Jan van Dorp seyt geen blancken gehadt te hebben. Ende indien hij die gehadt mochte hebben seyt betaelt te hebben. Gerepliceert ende gedupliceert, al gehoert pertijen mitsgaders getuygen. Is geweest mit vonnesse: indien Willem Louweysz. zweren wil dat de vier plancken die Jan van Dorp verbesicht heeft an de zijl⁷⁹ hem toebehoerden ende niet off betaelt en is, dat denselven Jan die betaelen sal ende condempneren hem in de hoffer. Pertije heeft Willem den eedt verdragen ende voerts in de costen.

74 Doorgehaald: de costen

75 De pest of tyfus

76 Verzocht

77 Uitstel

78 Geven

79 Sluis

[folio 15 verso]

Den dijckgrave van Delflant contra Jan van Dorp upgeset tot donderdach achte dagen.

condempnacie

Ydem contra de molemeester van Noodorp Geryt Darcxz. Eyst, dat⁸⁰ de kade tuschen Teylingerbroick bij 't heck overgelopen heeft, den boet. Ende denselven bekent de boete ende heeft doen roupt⁸¹ voer zijnen garandt Dirck Symonsz., schout van Noodorp. Ende alsoe Dirck niet en compt wort up hem gegeven deffault tot sulcken profijte als daertoe behoert ende hem andermael te dachverden.

gegrosseert

hoffaert verloren

Heynrick Symonsz. contra Kors Siersz. in den Hage. Eyst van zeker hoeij bij hem vercoft. Ende hebben een hoffaert geknocht. Al gehoert is gewesen mit⁸² vonesse, alsoe 't gebleken is dat Kors 't hoeij van Heynrick gecoft heeft⁸³ ende Heyn[ri]ck zweren wel dat 't hoij vercoft te hebben, geven Kors de hoffaert verloren ende Heynr[ic]k gewonnen. Heyn[ri]ck heeft zijn eedt gedaen.

Gedinge gehouden binnen Delff den XXIIII^{en} aprille anno XXXII, f[eci]t⁸⁴ na Paeschen ten huuse van Claes Hermansz. in 'Den Eenhoren', bij den dijckgrave, Vranck van der Meer, Viele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.

solvit I schelling

Huych Meesz. als ambochsbevaerder van Teedingerbrouck eyst 't margengelt van vier mergen lants die Joerken gebruijct heeft de anno XXX⁸⁵ toebehorende 't convent van Rijswijck, elcke mergen XIII groten. Den pater van 't selve convent bekent dese penningen.

solvit I schelling

Denselven Huych Meesz. als ambochsbevaerder voers. eijst van II½ mergen toebehorende Wouter Gerytsz. ende Jacob Geritsz. off Jacob Jansz. Berger van VII st[uvers] van de mergen de anno XXVIII⁸⁶. Ende alsoe pertijen de handen van 't lant trecken, wordt den eyscher zijn actie gereserveert⁸⁷ an 't lant.

solvit I schelling

Ydem contra Jan van Dorp van elsenhout XXIII **? hen ?** ter goeder **rekeninge ?** verbesicht an 't landt. Deffault, tot alsulcke proffijt als daertoe staet ende een ander dachverdinge.

solvit V **? 1** schelling

Ydem contra Jonge Jacob Jacobsz. Eyst van III mergen lants, de anno XXVIII VII st[uvers] ende de anno XXX XIII groten. Deffault, tot sulck proffijtelijck als voeren.

80 Omdat

81 Roepen; doorgehaald: daechen

82 Doorgehaald: tugen

83 Doorgehaald: wordt denselven Cors

84 Opgemaakt

85 1530

86 1528

87 Aangehouden, met mogelijkheid om rechtsvordering in te stellen

[folio 16]

solvit I schelling

Ydem contra Dirck Symonsz. de Bruyn eyst XVI stuvers, een oertgen⁸⁸ van margengelt de anno XXX. En compareert niet: deffault⁸⁹ ende een ander daginge ten naesten rechtdach.

solvit I schelling

solvit I schelling

Cornelis Willem Aemsz. als ambochsbevaerder van Teedingerbroick eyst Jonge Jacob Jacobsz. oft zijn lant van III mergen, elcke mergen X stuvers de anno XXIX. En compareert niet: deffault als voeren.

upgeset⁹⁰ tot mergen

Dirck Adriaensz. te Vlaeringe, die gepant heeft, contra Huych Claesz., die pantkeringe gedaen heeft, up zeke[r] costen. Na uytwijnsinge de sententie ende acte van condempnacie. Den uuytersten dach. De materije voldinct an beyden zijden.

Dirck Michielsz. contra Dirck Hillebrantsz. als molemeester van Brouckmolen roerende de tauxacie van costen. Is upgeset ten naesten rechtdach.

Maeslant

cedule gemaect

solvit I schelling

Jan Claes Bokelsz. claecht over Adriaen Claesz. Loos. Eyst (II groten Hollants⁹¹) van margengelt van XIII mergen de anno XXIX (Is uytgeropen⁹²), de mergen V groot . Daervoeren hij presenteerde zijn eedt te doen, die hem verdragen⁹³ is.

Maeslant

cedule gemaect

solvit I schelling

rest I stuver; solvit I stuver II schellingen

Florys Gerytsz. eyst 't margengelt van After de Gage, van XX mergen toebehoerende Anthonis de Brasser de anno's te weten jaer.....⁹⁴ XI groten ende t'andere jaer V groten. Daerup hij bekendt hadde ontfangen te hebben XV schellingen ende XVIII stuvers sonder meer. Ende voer de reste zijn eedt gedaen.

rest I schelling

Ydem contra Vranck Jansz. ende Dirck Jacobsz. als molemeesters ende ingelanden van de Oude Campsmolen. Ende eyst XV stuvers tsjaers datte molen up zijn lant staet ende gestaen heeft den tijt van XV oft XX jaeren ende meer, Betaelinge te doen oft betaelinge te bewijzen. Daerup pertije dach hebben ten naesten rechtdach. Ende begeerden eysch in geschrifte.

rest I schelling

Bouwen Huygenz. seyt dat de molen up zijn lant staet. Ende eyst betaelinge als voeren, van XV groten tsjaers. Begeeren mede dach ende den eysch in geschrifte.

88 ¼ deel van een munt, i.c. van een stuiver

89 Doorgehaald: ende uyt crafte van dien gecondempneert in de boetepenningen te betaelen

90 Uitgesteld tot

91 Doorgehaald

92 Bekend gemaakt; doorgehaald

93 Ontheven

94 Jaren niet ingevuld

[folio 16 verso]

solvit I schelling

Pouwels Willemsz. claecht upte besette⁹⁵ penningen van Moeijekindt belopende IX lb. van XL groten, ende 't uytgeleyde gelt ter cause van dat hij den dijckgrave voer Moeyekint overgelevert was. Ende alsoe Moeyekint niet en compareerde is gegeven deffault ende uuyt craften vandien een ander daginge.

acte gemaect

solvit I schelling

zijn..... ende daerof...? ... II schellingen

Jan Jorysz. eyst Bouwen Huygenz. van de mergengelt van zijn lant, van elcke mergen V groten, belopende XXV. Daervoeren hij zijn eedt gedaen heeft. Ende die de anno XXX. Ende zijn uytgeleyde gelt.

Cornelis Jansz. 't Kindt contra den dijckgrave van Delfflant antwoerdte upten eysch bij den dijckgrave up hem gedaen. Ontkennende eenige injuriën⁹⁶ geseyt te hebben, concludeert ten fyne van absolucie. Den dijckgrave voer replycke, persisteert; ende persisteert voer duplycke. Al behoert, mitsgaders pertijen an beyden zijden. Upgeset tot morgen.

Jan de Pape contra Vop de Rentemeester. Vop presenteert zijn eedt te doen.

solvit I schelling

Jan Pietersz. eyst Jacob Maertsz. LV s. ende zijn uuytgeleyde gelt, in reste van **zijnwegens ?/ zijn gracie ?** Denselven bekent de schuldt.

hoffaert geknocht

Cornelis Claes Widt contra Jan Ma[r]tijnz. Hoffaert geknocht ende te uuyten ten naesten rechtdach. Jan gecondempneert. Eyst II lb. groten ter cause van de schade bij hem gehad, van dat denselven Cornelis overgelevert was duer denselven Jan Ma[r]tijnz ende behoerde te scieten⁹⁷.

hoffaert geknocht

Cornelis Meesz. claecht over Jacob Claesz. Hals. Seyt dat hij zeker lant beslagen heeft tegens XXVIIIe houfslach buytensdijcx. 't W[edde] dat hij gecondempneert sal zijn zijn beesten daeruyt te doen. Pertije seggen 't lant hem toe te behoeren ende bieden hem 't wederwedde, soedat pertije geknocht hebben een hoffaert. Cornelis Meesz. protesteert van schade ende interest.

[folio 17]

Gedinge gehouden binnen Delff XXV^{en} aprile XXXII na Paeschen, ten huuse van Vranck van der Meer, bij den dijckgrave, Huyter, Meer, Wiele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.

gegrosseert

hoffaert geuuyt

solvit I schelling

Dirck Adriaensz. van Vlaerdingen contra Huijch Claesz., die aen een hoffaert gegaen waren⁹⁸. Ende nadat pertijen an beyden zijden in 't lange behoert is, mitsgaders de getuygen, is gewesen mit vonesse. Alsoe Dirck Adriaensz. terechte zijn pandinge gedaen heeft ende den voernoemde Huych mit onrechte pandtkeringe gedaen heeft, gevende daerom denselven Dirck de hoffaert gewonnen ende Huych Claesz. verloeren. Ende condempneren daerom in de boete van X l(b) ende voerts te betaelen de costen daervoeren hij gepandt was, mitsgaders in de costen.

95 Geld waarop beslag is gelegd

96 Beledigingen

97 Geld betalen

98 Zie fol. 15

Jacob Jou (?) is gecondempneert bij gracie van dat hem vier paerden geschut⁹⁹ zijn in de duyn bij Scevelingen, voer de helft belopende.

gegrosseert

solvit I schelling

Den dijckgrave van Delflant contra Cornelis Jansz. 't Kindt. Is geweest mit vonnesse voer recht.¹⁰⁰ Condempnerenden voers. Cornelis Jansz.:

- Eerst tot eerlicke beteringe te betaelen voer Pijnsteren¹⁰¹ naestcomende zes toertschen¹⁰², 't stuck van thien stuvers. Daervan hij leveren sal voer den voers. dach voer 't heylige waerde Sacrament, in kerck van Maeslant twee, tot Schiplie twee ende te Delff in d' Oude Kerck twee, upte verbue[r]te van X Karolusgulden. Noch een bedevaert te gaen tot Onsen Liever Vrouwen ten Inzeel¹⁰³. Uuyt te gaen Delflant binnen den III^{en} dach, nadat hij van de hoge hiemraden daertoe vermaent sal zijn ende daer niet weder in te comen, upte verbuerte van een stuck van zijn tonge afgesneden te weesen, voer hij de bevert¹⁰⁴ gedaen ende goet betoen¹⁰⁵ daeroff gebrocht sal hebben.

Ende tot profijtelicke emende¹⁰⁶ den dijckgrave betalen sal, in den name van de K[eyserlicke] M[ajestey]t, de somme van XX gouden Karolusguldens ende voert in alle de costen tot tauxacie van den hiemraden. Absolverende¹⁰⁷ voerts denselven Cornelis Jansz. 't Kindt van den vorderen eysch up hem gedaen ende genomen. De costen zijn getauxeert up V lb. XV s. van X[L] groten 't pont. Pertije protesteert om te mogen resoneren¹⁰⁸ oft appelleren, soe zijnen goeden raedt gedragen sal.

[folio 17 verso]

gegrosseert

solvit I schelling

Heynrick Jansz., tymmerman, die overwerck gedaen heeft an de platinge in Maeslandsluys, navolgende zijn cedele belopende XV Rinsgulden. Waerup 't lant¹⁰⁹ interest¹¹⁰ geëyst heeft van dablet¹¹¹ werck, soe niet gemaect en was. Ende den dijckgrave eyst zijn boete. 't Welck in submissie geaen¹¹² is an den hiemraden. Heynrick wordt toegeseyt voer zijn interest van 't overwerck X Karolusgulden. Ende van de platinge sal hij zijn actie¹¹³ mogen intenteren¹¹⁴ up Huych Jansz. Ende 't

99 Vastzetten van loslopend vee

100 Zie ook OAD inv.nr. 23 fol. 104 vo.

101 Pinksteren

102 Kaarsen

103 Inzeel = Inzell, een toenmalig bedevaartsoord in Beieren (Duitsland.)

104 Bedevaart

105 Bewijs

106 Boete

107 Vrijspreken

108 In rechte reageren / respons geven

109 't Gemeene lant; Delfland

110 Schadevergoeding

111 Waarschijnlijk verbastering van dobbelt (dubbel)

112 Ter beoordeling voorgelegd/onderworpen

113 Rechtsvordering

lant sal haer interest gijt wesen ende den dijckgrave voer zijn boete V lb. V s. van X[L] groten. Ende II Philipsgulden voer den costen van de hiemraden van desen dage.

protesteert om te mogen appelleren oft resoneren

Den dijckgrave van Delflantt eyst Jan Gillisz. als molemeester van de Duyffpolre, ter cause van 't gadt dat daerinne....¹¹⁵ De molemeesters zijn gecondempneert in de boete van X Karolusgulden. Ende voer de costen van desen dage voer II Philipsgulden. Absolveren hem van den vorderen eysch bij den h[eer] dijckgrave up hem gedaen.

Ydem contra Jan van Dorp. En compareert niet. Is up hem gegeven deffault ende een anderen daginge ten naesten rechtdach.

cedele gemaect

Heynrick Syersz. die geschut hadde XVI scapen in de duyn bij Schevelingen, toebehoerende Adriaen Jorysz., ende IIII paerden aldaer, toebehoerende Jacob¹¹⁶ Joris Wagenaer. Dewelcke, alsoe zij bekenden die gescut te wesen, begerden gracie. Zijn gecondempneert in den helft van de boeten daertoe staende, navolgende de kuere.

[folio 18]

Gedinge gehouden binnen Delff ten huysen van Vranck van der Meer, XXIII^{en} mey XXXII, bij Heuyter, Meer, Wiele ende Hoge. Mij jegenwoerdich.

gegrosseert

Anthonis Aertsz. bekendt sculdich te weesen Dirck Waertss. ende Jochen Dircsz. Ende Cornelis Pietersz. de somme van hondert Karolusgulden, die hij betaelen sal d'een helft Odulphi binnen staende cruys van Delff¹¹⁷ ende d'ander helft een maent daierna. Ende dat up dijckrecht. Ende bekendt hem mitsdesen van dese somme gecondempneert te weesen, sulcx off hij met vollen rechte verwonnen¹¹⁸ waire.

Den dijckgrave eyst Heynrick Cornelisz. an de Vijffsluysen. Ende seyt hem an dat hij geweldelicken den XXVIIIe aprille lestleden zekere vijff paerden ende VII horenbeesten, die bij den hiemraden geschut waren, deselve booden ontjaecht¹¹⁹ heeft. Concluderende die hij in gescrifte leveren sal. Pertije voer andtvoert begeert dach ten naesten rechtdach, om zijn getuygen te belogen¹²⁰. Is geappoincteert hem uuytstel te geven tot vrijdach na Sacramentsdach.¹²¹ Ende alsoe hij geen dach en begeerde, is de sake voldinct. Nadat alle getugen gehoert zijn, is geweest mit vonesse voer recht. Condemp[n]eren hem eerst de scutte[r]s te betaelen, de boeten na inhoudt der kuere; tot eerlicke emende¹²² vier thoertssen¹²³, 't stuck X schellingen, twee in Maeslant ende II te Vlaerdingen, up 't

114 Aanspannen

115 Zin loopt niet af. Zie ook fol. 7 vo.

116 Doorgehaald: Joosten

117 12 juni; vgl. ook 'Sint Odulphusmart binnen staende cruys tot Delff', OAD inv.nr. 1621 fol. 45 vo. en fol. 74. De Delftse Markt werd o.a gebruikt voor twee grote jaarmarkten op het plein voor de Sint Ursulakerk (Nieuwe Kerk), waarvan er één plaatshad rond de tijd van de Delftse ommegang, een jaarlijkse processie op 12 juni, de feestdag van Sint Odulphus.

118 Veroordeeld

119 Met geweld ontnomen

120 Weerspreken; weerwoord geven

121 Tweede donderdag (i.c. dus de tweede vrijdag) na Pinksteren

122 Boetedoening

Sacramentsavont aldaer te leveren. Ende tot profijtelicke emende is tegens den dijckgrave in XII Karolusgulden ende de costen van desen dage getaxeert IIII Karolusgulden. Absolverende van den vorderen eysch bij den eyscher up hem gedaen.

Ydem contra Cornelis Jansz. te Schiedam. Ende seyt hem an dat hij ontjaecht heeft twee paerden. Ende dat hij daeran verbuert heeft eerst de boete daertoe staende van 't schutten, navolgende de kuere. Ende voerts concludeert die den dijckgrave in geschrifte leveren sal. Pertije begeert gracie ende geen recht. Gecondempneert bij gracie te betaelen de schutte[r]s de volle boete ende tot proffijte van den dijckgrave III Karolusgulden. Ende ontslaet hem van den vorderen eysch bij den dijckgrave up hem gedaen.

Ydem contra Barent Jacobsz. de Wagenaer t' Schiedam. Ende seyt hem aen dat zijn twee paerden geschut wesende hij wederom gejaecht heeft sonder te betaelen de boete daertoe staende. Concluderende als voeren. Pertije begeert gracie ende geen recht. Gecondempneert ad ydem.

Ydem contra Biertgen de Wagenaer. Seyt hem an dat zijn paerden geschut zijn. Ende sonder te betaelen de boeten heeft de paerden wechgereden. Pertije begeert gracie. Gecondempneert bij gracie in de boete van III Karolusgulden, tot proffijte van den dijckgrave. VIII dagen in de vangenisse om water ende broet te eeten. Ende de boden de boete van de scuttinge ende voer de costen ut supra X schellingen van presentie.

[folio 18 verso]

Gedinge gehouden binnen Delft den lesten mey XXXII te huysse van Vranck van der Meer. Bij den dijckgrave, Heuyter, Meer, Wiele, Hoge, hiemraden van Delflant. Mij tegenwoerdich.

de costen IIII lb. getaxeert;
resteren X schellingen

Cors Jacobsz., molemeester van de Zuytpolre in den ambocht van Rijswijck voer hemselven ende in den name van deselve polre, die vercregen hadden cedulle van oppositie. Daerup geopposeert bij de polre van de andere¹²⁴ molen. De sake uuytgesteld van huyden in drie weken. Ende sullen Meer ende Wiele comen ter plaetsen contencieux¹²⁵ binnen middelen tijden¹²⁶.

Gedinge gehouden binnen Delft ten huysse van Claes Harmansz. in 'Den Eenhoren' den XIIIe dach van juny anno XXXII, bij den dijckgrave, Heuyter, Meer, Wiele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij tegenwoerdich.

solvit I schelling

Florys Gerytsz., eyscher contra Joest Jorysz., molemeester van Oude Campsche molen. Is upgeset ten naesten rechtdach.

de costen voer den eyscher
gegrosseert

hoffaert geuuytet

solvit I schelling

Cornelis Claesz. Wit contra Jan Claes Bokelsz. alias Marijnsz. Die[n]t den uuytersten dach. Is van een hoffaert. Jan Marijnsz. seyt onscult, als qualicken geropen. Ende en heeft hem niet geloeft. D' eyscher seyt dat hem de penningen ondergelaten¹²⁷ zijn, daer hij mede betaelt sal worden ende daerdoer

123 Kaarsen

124 Tweede ?

125 De plaats die het geschil betreft

126 Ondertussen

127 Onthouden

scade van innecominge gehadt hebben. Geven daerom Cornelis Claesz. Wit de hofferiaert gewonnen ende Jan Claes Bokelsz. verloren, mitte costen.

Heynt Symonsz. voer d'eysscher ende II schellingen voer Almonde rest I schelling

mr. Jan van Almonde ontkennt an een kenninge¹²⁸ gegaen te weesen hofferiaert verloren

Merten Corneliszoon Mijnheer als schout van 't Hoff van Delff contra Jan van Almonde. Eyst de boeten, daer hij in in [een] uytewech bij de Ca[r]tuys[er]s gevallen was, van dat hij zijn schotaerde niet gespreyt en hadde. Die hij heeft doen panden.

Daerup Almonde pantkeringe gedaen heeft. Ende pertije geknocht een hofferiaert. Ende is den utersten dach. Die pantkeringe gedaen heeft, ontkennt dat hij in enige boeten gevallen is ende seyt dat hij behoerde te executeren. Den eyscher seyt sal 't bewijsen daer 't gevallen was¹²⁹. Ende seyt dat alsoe hij in den Vrijenban woent, dat men hem aldaer niet en soude mogen executeren. Ende dat hij mitsdien te rechte gepant heeft. Voer duplijcke seyt dat hij daer niet en behoert geropen te wesen, maer voer haer dagelicxen rechter.

Al gehoert is geweesen mit vonnisse, ende gesien ende gehoert al dat totter materie doende is, mitsgaders de getuygen, geven Maerten Menheer de hofferiaert verloren ende Almonde gewonnen, overmits dat Maerten Menheer zijn vermeten¹³⁰ van an een kenenck¹³¹ gegaen te weesen niet en heeft connen bewijsen.

[folio 19]

gegrosseert

solvit II schellingen

hofferiaert verloren

solvit VIII schellingen

Jacob Claesz. Hals contra Cornelis Meesz. Den uuytersten dach; van een hofferiaert. Seyt dat hij bliven sal in zijn possesse van zijn lant aleer hij 't gecocht heeft. Pertije blijft bij 't houfslachbouck. Ende dat hem 'tselve behoert te volgen. Al gehoert is geweesen mit vonnesse, na tuych¹³² ende bescheyt¹³³ gehoert. Jacob wordt gewesen¹³⁴ in 't gebruyck van de twee mergen lants, binnen- mittet buytenlant in 't voers. XXVIIIe houfslach. Ende zijn anpert van den dijck te houden, ter tijt toe dat denselven Cornelis Meesz. beweesen sal hebben dat den voern. Jacob Claesz. in 't XXIXe houfslach gelegen is. Geven hem daeromme den hofferiaert verloren ende Jacob gewonnen.

deffault

Den dijckgrave van Delflant contra Ariaen Aertsz., alias Houck.¹³⁵ Ende seyt hem an dat hij eenen Jorys Claesz., boode, geworpen heeft met een reggenbroot, breder blijckende bij den eysch. Concludeert ut supra. Is uuytgeroupen¹³⁶ ende niet en compareert. Is gewesen mit vonesse. Condempneren hem in deffault tot sulcken proffijte als 't behoert. Ende dat hij wederom gedachvert sal wesen ten naesten rechtdach. Ende indien hij alsdan niet en compareert (ge)condempneren hem

128 Getuigenverklaring

129 Dat hij de ware toedracht zal bewijsen

130 Bewering (over Van Almonde)

131 Waarschijnlijk verbastering van kenninge; vgl. noot 128

132 Getuige(n)

133 Argumenten

134 Toegewezen

135 Vgl. ook fol. 21

136 Opgeroepen

in de hoechste boeten van den hiemraden. Ende voerts gebannen up zijn lijff ende goet een jaer uuyt 't hiemraetscip van Delflant.

Die stede van Delff contra die van Voerburch ende Tedingerbrouck. Seyt dat men de vaert behoert after Voerburch te onderhouden navolgende de uuytsprake, van XVIII voet wijt ende in den ouden bodem. Pertije seyt dat zij de uuytsprake gehouden hebben alsoe die houdt, te weten tot lants oerbaer.¹³⁷ Voer ende dat 't selve comt datter droechte is duer den duycker.¹³⁸ Al gehoert dat pertijen hebben willen seggen is verclaert ende stellen de saeke in state¹³⁹ toten naesten rechtdach, alsoe die niet bevonden¹⁴⁰ en is te uuyten.

Ende wordt voerts geordonneert die van Voerburch bij provisie ende sonder prejudicie over yemants recht de wedden¹⁴¹ ende hovelen¹⁴² te diepen, sulcx dat de stede hem dies¹⁴³ niet beclagen en sullen. Ende binnen middelen tijden te spreken om mit min[n]en te accorderen.¹⁴⁴

acte gemaect

Willem Willems ende Huych Pietersz. van Voerburch zijn borge voer den dijckgrave, van de somme van XX Karolusguldens die hem toegewesen zijn up Cornelis Jansz. 't Kindt. Deselve worden noch borch voer de hiemraden, van IIII lb. X s., daerinne denselven Cornelis Jansz. gecondempneert is.

[folio 19 verso]

gegrosseert ende Jorys geleverd

Jorys Claesz., boode, contra de ambochsbewaerders van de zes sluysen in Delflant. Eyst zijn sallys,¹⁴⁵ van dat hij zijn h[u]ys van Jan Zier vercoft heeft. Pertije verclaert dat zij Jorys betaelen sullen, behoudelicken dat zij hoer recht wederom an Jan Zier weder verhaelen sullen tot vercopinge van zijn huys.

solvit I schelling

Neel Claesz. uuyt Maeslant bekent Cornelis Jacobsz. als gemachticht van Jacob Willemsz. van Dordrecht vier ponden groten mitte oncosten, navolgende de pantcedule daer hij mede gemaent was bij Jorys Claesz. Ende 't selve te betalen Sinte Jacob¹⁴⁶ naestcomende.

deffault

solvit I schelling

Escamp

Meester Claes Bueckelaer claecht opte besette penningen, berustende onder de ambochsbewaerders van Escamp, ter somme van XLVIII lb. Hollants, toebehorende Willem Mathijsz., tymmerman, ter cause van sparrenhout ende a[n]ders dat hij van hem gehad heeft. Ende is up hem gege[ve]n deffault ende een ander dagine ten naesten rechtdach. Ende is voert verclaert dat hij de penningen

137 Welzijn

138 I.c. te Leidschendam

139 Verdagen, uitstellen

140 Onderzocht

141 Ondiepten in watergang

142 (Modder)bulten

143 Zich daarover

144 Om een minnelijke overeenkomst te treffen

145 Salaris

146 25 juli

lichten¹⁴⁷ sal up cautie.¹⁴⁸ Daervoeren borch is Anthonis Aertsz.

Den dijckgrave van Delflant seyt an Adriaen Jacobsz. Biscop, dat hij duer zijn verzuymenese de molen an stucken gemalen heeft in Pijnaker. Heeft daeran verbuert de boete, navolgende hoeren eysch, die hij daeraff beleveren¹⁴⁹ sal. Is verclaert dat hij dach hebben sal ten eersten rechtdach ende den eysch is gescyt.

Ydem contra eodem; upgeset ten naesten rechtdach.

deffault

Heynrick Symonsz. heeft doen roupen Cornelis Jansz. 't Kindt ende Joest Pietersz. Ende seyt hen an dat hij hoer goet ofgescat¹⁵⁰ heeft. Ende sal daeroff doen zijn rekeninge updat hen eeuwich solacium¹⁵¹ daerup gegeven sal weesen. Zijn uytgeroupen. Is deffault gegeven up Cornelis Jansz. 't Kindt. Ende uyt crafte van dien sal men hem de rekeninge van Hey[n]rick horen ende sluyten van de voe[r]s. Heynrick Symo[n]sz.

Den dijckgrave eyst Adriaen Waert in 't Ruyge Huysken, die een creng¹⁵² in de vaert voer zijn doer gehadt heeft. De boete is uytgeset ten naesten rechtdach.

[folio 20]

**Gedinge gehouden binnen Delff ten huysse van Vranck van der Meer den XIX^{en}
juni XXXII. Bij den dijckgrave, Heuyter, Meer, Wiele, Hoge,
hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.**

hoffaert geknocht

Cors Jansz. als molenmeester van de Zuytpolre in den ambocht van Rijswijck, in den name van de buyeren in deselve polre, contra de buyeren van de Noortpolre aldaer. D'eysscher seyt dat de cedulle¹⁵³ zijn voertganck hebben sullen. Pertije voer andtwoert seggen dattet blijven sal als 't tevoeren geweest is. Ende bieden daerup 't wedde. Den dijckgrave concludeert dat alle wedden zijn weerwedde hebben sullen. Is verclaert dat pertije an 't wedde te gaen. Ende hebben hoffer geknocht, te uyten ten naesten rechtdach.

Die buyeren ende ingelanden van de lagelanders van de Oude Wateringer molen.

uuytsprake

Cornelis Jansz. Snijer ende Maddalena als bevischers van de Wateringer- ende Monstersluys contra d'ambochsbevaerders van deselve sluysen. Is verclaert dat de vischers hebben sullen voer haer interest,¹⁵⁴ dat se de sluyse niet en hebben mogen bevischen, XX lb. Hollants. Ende indien pertijen niet tevrieden, worden zij gestelt up hoer vrije voeten, omme alsdan te procederen als 't henluden believe sal. De vischers en houden hen niet an de uuytsprake.¹⁵⁵

147 Vorderen

148 Onder borgstelling

149 Overleveren

150 Vordering verhalen op enig goed

151 Schadeloosstelling

152 Kadaver

153 Schriftelijke verklaring/kennisgeving

154 Schadevergoeding

155 Zie ook fol. 22

[folio 20 verso]

**Gedinge gehouden binnen Delft ten huysse van Claes Harmansz. den XVII^{en}
dach van augusto anno XV^c XXXII. Bij den dijckgrave, Hoyter, Meer,
Wiele ende Hoge, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.**

deffault

Den dijckgrave eyst Cornelis Dircxz. Cleywech, van dat hij een zijl¹⁵⁶ geleyt heeft in den heerwech, sonder consent van de hiemraden. Daeran verbuert te hebben X lb. En compareert niet. Deffault.

deffault

Ydem contra eodem, van dat hij deselve zijl geopent heeft tot zijnen wille¹⁵⁷, soe dick als 't hem belieft. De boete. En compareert niet. Deffault.

Joest Jorijsz., ambochsbevaerder After de Gage, Vranck Jansz., molemeester van de Oude Campse molen, zijn geroupen ter cause van de zijl. Seggen dat zij de zijl niet en hebben doen leggen. Ende begeren die oeck wel quyt willen weesen. Ende dat 't ambocht daerduer beschadicht is.

deffault

Denselven contra Cornelis Jansz. 't Kindt, omdat hij Jan Cornelisz. ende Jorys Claesz. in 't exerceren¹⁵⁸ van hoer officie¹⁵⁹ heeft in[j]urioselicken¹⁶⁰ toegesproken. Daeran verbuert te hebben de boete. Deffault.

[folio 21]

Maeslant

condempnacie

Ydem contra Huijch Dircxz., van dat hij een hoel¹⁶¹ geleyt heeft in de Berdijcxwech¹⁶² bij zijn huys, buyten consent van de hiemraden. Seyt voer andtwoert, alsoe 't lant an beyden zijden hem behoert mitsgaders de wech daer de hiel in leyt, daer niet an verbuert te hebben. Voer replycke seyt dattet geleyt is sonder oerloeff. Ergo¹⁶³ te condempneren in de boete. Is verclaert met vonnesse: alsoe Huych Dircxz. een hoel gestoken heeft in de Burgerdijcxze wech sonder consent van de hienraden; wordt gecondempneert de hiel te dammen. Ende gecondempneert in de boete van III Karolusguldens. Ende indien hij een hiel begeert, mach begeren cedulle van opposicie, die hem geconsenteert sal worden. Ende pertijen gehoert alsdan te procederen als 't behoeren sal.

solvit I schelling

Dirck Symonsz. als ambochsbevaerder van Noodorp heeft bekendt Geryt Dircxz. den Harst te garanderen van alsulcke boete als hij gehadt heeft van dat de kade overgelopen heeft.

156 Sluisje

157 Naar eigen believen

158 Uitoefenen

159 Ambt

160 Beledigend

161 Heul (= duiker)

162 Verbastering van Burgerdijkseweg

163 Daarom

Den dijckgrave contra Willem Gerytsz., annemer an den dam¹⁶⁴ an Maeslandersluys, eyst alsoe zijn dam niet dicht geweest en heeft na¹⁶⁵ de kuere ende dat den tymmerman daer scade om gehadt heeft. Alsoe pertije niet en claecht, is geabsolveert van den eysch van den verweerer.

gegrosseert

condempnacie

Ydem contra Adriaen Aertsz., alias Houck, die tweemaal gedachedt is ende uuytgeroupen. Ende niet en compareert, nadat Jan Cornelisz., boode, verclaert heeft bij zijn eede de dachv[er]digingen gedaen te hebben an zijn persoon. Is geweest mit vonnesse voor recht. Wordt navolgende de voernoemde vo[ne]sse¹⁶⁶ gecondempneert in de hoechste boete ende gebannen uytet hiemr[ae]tscip van Delfflant C¹⁶⁷ jaer e[e]n dach, up zijn lijff ende goet.

[folio 21 verso]

condempnacie van een hoffer

Cors Jansz. als molemeester van de Zuytpolre in Rijswijck contra de buyeren van de Noortpolre. Den uuytersten dach van een hoffer uuytgesteld tot vrijdag, om te weten off zij sullen comen. Accorderen mit gevouch.¹⁶⁸ Ende den dijckgrave is toegeweesen zijn boeten, off zij cautie¹⁶⁹ poseerden off niet.

en is geen kerckgebot gedaen in Wateringen

ergo deffault niet

Ydem contra Cornelis Cornelisz., molemeester van de Wateringerveltsche molen. Seyt dat de molen verseyt besteedt ende upgenomen hebben buyten consent ende bijweesen van de hiemraden. De boete van XL. Deffault.

rekeninge

den dijckgrave

upset

Ydem contra Jacob Cornelisz., Wigger Gerytsz. cum socy[s]¹⁷⁰, die geweest hebben in 't sl[u]yten van de¹⁷¹ rekeninge van de Waterinckveltsche molen. Alsoe die onduechdelicken is, gecorrigeert te worden na gelegenthey van den sake, upgesteld¹⁷² 's daechs na Johannes Decollacio.¹⁷³ Ende begeren den eysch in geschrifte, breder blijckende bij den eysch bij geschrift overgelevert.

condempnacie

Ydem contra Jacob Jacobsz. an 't Sluijs¹⁷⁴, dat hij zijn huys sal maken. Is geweest mit vonnesse, dat hij den dijcksloot sal maken in zijn oude grote ende wijte ende de aerde uuyt te doen binnen VIIIe

164 Hier wellicht een kistdam, die gebruikt werd tot het tijdelijk afsluiten en drooghouden van een gedeelte watergang of sluis om daarin werken uit te voeren

165 Naer (= overeenkomstig)

166 Vgl. fol. 19

167 Honderd

168 Minnelijke schikking

169 Borgstelling

170 Met de hunnen

171 V^e of schrijffout

172 Vastgesteld

173 29 augustus

174 Maeslandersluijs ?

dagen. Ende is gecondempneert in de boete van III Karolusguldens eens.¹⁷⁵

condempnacie

Ydem contra Pieter Heyenz. Eyst dat¹⁷⁶ hij de koker gebroken heeft de boete, alsoe Pieter Heyenz. de koker an tweeën gesaecht heeft buyten consent van den hiemraden. Wordt gecondempneert te gaen voer de cruysen in zijn linde cleren¹⁷⁷, twee de naeste sonnendagen in Maeslant. Ende voert tegens den dijckgrave in de boete van X Karolusguldens.

[folio 22]

Ve[r]sou[cken] re[c]ht Doedenz., Jacob Cornelisz., Erent¹⁷⁸ Jacobsz., Geryt Dirck Maertsz., oude ende nyeuwe ambochsbevaerders van Monster ende Wateringen. Hebben gebleven bij de uuytsprake die de hie[m]raden gedaen hadden tuschen Cornelis Jansz. ende Cornelis Adriaensz., vischers van deselve sluysen. 't Welck Cornelis Adriaensz., Cornelis Ja[n]sz. geaccepteert hebben. Ende zijn daarmede tevreden geweest.¹⁷⁹

rechtspreken

deffault

Den dijckgrave van Delflant eijsch[t] Jan Jansz., viscoper, omdat hij rechtvorderinge gedaen heeft voer 't gerechte van Pijnaker, beroerende hiemraetssaken. Eyst de boete van thien ponden. Deffault.

upset

Ydem contra Arent Jansz. van Scipliede van dat hij zijn hoefden¹⁸⁰ mit handen gemaect heeft. De boete. Is upgeset ten naesten rechtdach, om te besien de kuere.¹⁸¹

condempnacie

Ydem contra Adriaen Waerdt in [t] Ruyge Huysken¹⁸², ter cause van de crenghe die voer zijn doer bevonden is. Is geweest mit vonnesse, alsoe pertije een weet gehadt hebben om uyt dedoen, in de boete van III Karolusguldens. Reserverende haer actie upten genen die die daerin gedaen heeft.¹⁸³

Ydem contra Adriaen Claesz. de Ghyger¹⁸⁴, van een gelijk crenghe in de vaert. De boete van III lb. Deffault tot sulcken profijte als daertoe staet.

gegrosseert

solvit I schelling

Adriaen Claesz. Croes bekendt van XIII½ mergen lants IIII stivers van de mergen de anno XXXI. Daerup hij betaelt heeft, dat hij bewijsen sal. Ende sal van de reste bewijsen wie 't andere lant heeft. Geryt Jacobsz., als gaerder van Aelkeet, van mergengelt in de Broeckpolre.

175 Ineens (te voldoen)

176 Omdat

177 Linnen kleding (= i.c. ondergoed)

178 Verbastering van Arent

179 Zie ook fol. 20

180 Dammen; aanlegplaatsen voor vaartuigen

181 Om de keur c.q. overtreding nader te bezien

182 Zie ook fol. 19 verso

183 Met het recht tot instelling van rechstvordering jegens degene die het kadaver in het water heeft gegooid

184 Ghijger mogelijk gebruikt als alias? (Ghijgen = hijgen of giechelen)

[folio 22 vo.]

Ydem contra Arent Jacobsz., van dat hij qualicken gesproken heeft mijn heere Vranck Pietersz. ende Jorys, de boode, ter cause van recht¹⁸⁵ Gecondempneert navolgende zijn eysch. Pertije ontkent qualicken gesproken te hebben. Ende oft sulcx ware, is hem bij Vranck Pietersz. verdragen. Is hem verdragen.

upset

Ydem contra eodem, alsoe doer zijn quade bewaringe¹⁸⁶ dat hij de molen verzwijmt¹⁸⁷ heeft, gecondempneert te weesen in de boete . v. Seydt dat de molen bij zij[n]der scult niet gebroken en is geweest. Al gehoert mitsgaders de getuygen is geweest mit vonnesse. Ende upgeset ten naesten rechtdach.

solvit II schellingen

Arent Pietersz. claecht over de Nyeuwe Waterin[g]veltsche molen, dattet water daerduer innegelaten wordt. Wordt hem geconsenteert dat hij de molenduer sal mogen sl[u]yten, soe datter geen water meer duergelopen en mach.

recht spreekken
condempnacie

Den dijckgrave contra Jan Viscoper, van dat hij recht gesproken heeft van molengelt ende margengelt. Wordt gecondempneert in de boete, na uuytwijsinge van den kuere.

Ydem contra Jan Engebrecsz., van dat hij slachturff gedolven heeft in Delflant.¹⁸⁸

Den dijckgrave van Delflant contra Brant Gerytsz., Pieter Brantsz., Huybrecht Pietersz. cum socy[s], navolgende de cedulle van Jorys¹⁸⁹, van dat zij slachturff gebaggert hebben boven de kuere.¹⁹⁰ De boete daertoe staende. Ende alsoe niemant en compareerden, deffault ende een andere daginge.

[folio 23]

**Ghedinge gehouden binnen Delff ten huuse van Claes Harmansz. in 'Den Eenhoren' den
XXX^{en} augusti XXXII. Bij den dijckgrave meester Jan van Utrecht, Johan de
Heuyter, Vranck van der Meer, Cornelis van den Hooge ende mr.
Jan de Heuyter de jonge¹⁹¹, hiemraden van Delflant**

Den dijckgrave van Delflant contra Cornelis Cornelisz., molenaer van de Oude Wateri[n]gerveltsche molen, die dach hadden om t'andtwoerden, proponeren exceptie dat se den eysch niet in geschrifte gehadt en hebben. Begeren daerom dach. Is verclaert bij mijn heeren dat se dach sullen hebben ten naesten rechtdach, die den dijckgrave tot zijn cost sal willen doen voer alle delayen ende alsdan gefurneert.¹⁹² Te comen sonder exceptie. Ende sullen betaelen de costen van desen dage.

185 Onleesbaar (Betalinge/betalende /vorderenge/vorderende ??)

186 Verbastering van beweringe

187 Verwaarloosd

188 Regel doorgehaald

189 Bode van Delfland

190 Meer dan de keur toestaat

191 Junior

192 Overhandigd

rekeninge

Ydem eyst leveringhe van de rekeninge, soewel van de molenmeesterscip ende ambochsbevaerderscip van Watering[en], de annis XXVIII, XXIX, XXX ende XXXI. Philips Aertsz., ambochsbevaerder van den Watering, die gedient heeft de anno XXVIII ende XXIX, Jacob Cornelisz. als ambochsbevaerder de anno XXX ende XXXI. Wigger Gerytsz., als molemeester van d' oude ende nyeuwe molen ter¹⁹³ Watering[en], heeft gedient de anno XXVIII ende XXIX, Cornelis Vranckenz. als molemeester de anno XXX ende XXXI. Den dijckgrave eyst copie van de voernoemde rekeninge. Is verclaert bij de hiemraden dat pertije gefurneert sullen comen mitte rekeninge die den dijckgrave eyst. Ten naesten rechtdach om alsdan te sien off pertije gehouden sal weesen de rekeninge te leveren off niet.

Ydem contra Dirck Symonsz., molenmeester van de Watering[v]eltsche molen. Eyst, alsoe daer water ingelaten is, de boete. Pertije begeert dach, die hem geconsenteert is ten naesten rechtdach.

hoffaert geknocht

Willem Gerytsz. die gelost¹⁹⁴ heeft 't vingerling¹⁹⁵ an de Vijffsluysen ende daarvan boete geëyst heeft. Ende denselven Willem heeft geroupen die van 't Hoff van Delff om hem te garandeeren.¹⁹⁶ Ende begeert dat zij hem souden garandeeren van den dijckgrave. Ende willen die van 't Hoff van Delff wat seggen, te bieden hem 't wedde. Pertijen sijn t'samen gegaen an 't wedde, te uuyten ten naesten rechtdach.

[folio 23 vo.]

Meester Jan de Heuyter, heemraet

Up huyden den naestlaesten dach van augusto anno XV^C XXXII, achtervolgende 't bevel van mijn heere de stadthouder van Hollant, heeft meester Jan de Heuyter gedaen zijnen eedt in handen van den hiemraden van Delflant als hiemraet bij provisie, ter tijt bij mijn voerseyden heere den stadthouder, anders daerinne geordonneert sal worden. Met condiciën soe¹⁹⁷ waer Johan de Heuyter, zijn vader, presentd es, huere beyder stemmen mar één strecken¹⁹⁸ en sullen.

[folio 24]

Gedinge gehouden den lesten janua[r]y XXXII stilo Curie Hollandiae¹⁹⁹ binnen den Hage ten huysse van Jan Bruynsz. Bij den dijckgrave mr. Jan van Utrecht, Vranck van der Meer, Jacob van der Wiele, Cornelis van den Hooge ende mr. Jan de Heuyter, hiemraden van Delflant. Mij jegenwoerdich.

gegrosseert

condempnacie

Den dijckgrave van Delflant eyst Cornelis Jansz. 't Kindt, ter cause dat hij de gezwoeren booden als Jan Cornelisz. ende Jorys Claesz. in 't exerceren van hoer officie geïnjurieert²⁰⁰ heeft. Ende is denselven Cornelis Jansz. hem dagelicx sulcx dragende²⁰¹, soe tege[n]s den hiemraden als andere offic[i]eren.²⁰²

193 Doorhaling "after"?

194 Laten wegvloeien, openen

195 Afdamming van een waterdoorbraak achter een dijk of kade

196 Borg staan voor

197 Onder voorwaarde dat

198 Slechts gelden voor één stem

199 31 januari 1533

200 Beledigd

201 Zich gedragen

Concludeert daeromme tot arbitrale corrextie. Eerst dat hij sal comen ten naesten rechtdach blootshoeft, barvoets, in linden cleederen, met een barnende kae[r]sse van twee pont was. Ende bidden in den naemen van de K[eyserlicke] M[ajesty]t de jus[t]icie om vergiffenisse. Ende deselve kaersse te brengen voer 't Waerdige Sacrament, daer den rechtdach gebieden sal. Ende dat hij daerenboven leveren sal in de kerck van Maeslant voer 't Waerdige Sacrament twee thoerssen²⁰³, 't stuck van X stuvers. Ende den Heyligen Geest aldaer zes sacken tarwe up 't een²⁰⁴ stuvers na den besten; ende voer Vastelavondt. Off den dijckgrave sal die self verleggen²⁰⁵ ende weder executeren na den dijckrechte²⁰⁶. Ende voer cyv[i]ele emende²⁰⁷ LX houden²⁰⁸ Karolus gulden, behouden juste moderacie.²⁰⁹ Daerup pertije gehoert bij deffencie ende haer geïnformeert up zijn continueele abuysen²¹⁰, is geweest²¹¹ bij den voernoemde hiemraden. Condempneren den voernoemden Cornelis Jansz. te comen ten naesten vierschaere, ongegordt, blootshoeft, mit een waskaersse van een pondt was in zijn handt.

1-10-2014=== wordt vervolgd ===

202 Gezagsdragers

203 Kaarsen

204 Doorgehaald: tweën

205 Voorschieten

206 Verschreven, als dijckgerechte. Doorgaans behelsde dit een "tweeschat of vierschat aan panden".

207 Geldboete

208 Bedoeld wordt: gouden

209 Regeling, schikking

210 Misstappen

211 Geoordeeld